

รายงานการประชุม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๑๐๑

วันพุธที่ ๙ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๑๐ นาฬิกา

ประธาน (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) : เมื่อครบองค์ประชุมแล้วผมขออนุญาตเปิดประชุม
เลยนะครับ เชิญครับ

เลขานุการ (นายปกรณ์ นิลประพันธ์) : ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานครับ
เมื่อวานนี้มีค้างพิจารณาอยู่ ๖ ประเด็น

ประเด็นที่ ๑ มาตรา ๒๑๑ มาตรา ๒๑๑ ตัวแดง เนื่องจากเมื่อวานพิจารณาไปถึง
มาตรา ๒๔๓ เรื่องกรรมการสิทธิฯ กรรมการสิทธิฯ เขาก็จะเขียนมีมาตราอยู่มาตราหนึ่ง มาตรา
๒๔๓ จะเป็นวรรคสองของมาตรา ๒๑๑ คณะกรรมการก็เลยพิจารณาแล้วเสนอว่าควรจะนำ
หลักการตามมาตรา ๒๔๓ มาใส่ในมาตรา ๒๑๑ ให้เป็นหลักทั่วไปได้เลย ว่าองค์กรอิสระทุกองค์กร
จะต้องปฏิบัติหน้าที่โดยสุจริตเที่ยงธรรมกล้าหาญปราศจากการใช้อคติทั้งปวง รวมทั้งต้องคำนึงถึง
ความผาสุกของประชาชนชาวไทยและผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติ

ประธาน : ตัวนี้เอามาจากไหน

เลขานุการ : อันนี้เดิมจะอยู่ของกรรมการสิทธิฯ ครับ

ประธาน : สิทธิมนุษยชนใช้ไหม

เลขานุการ : มาตรา ๒๔๓

ประธาน : อันนี้เราใส่กรรมการสิทธิฯ เพราะเรากลัวเขาจะทำตัวเป็นเครื่องมือ
พวกนั้นจนลืมนึกถึงประเทศ เรากี่ใส่เตือนสติเขาไว้ แต่กรรมการคนอื่นก็ไม่ค่อยมีปัญหาเรื่องนี้

นายอัชพร จารุจินดา : เรียนท่านประธาน อาจจะมีปัญหาเหมือนกัน เพราะอันนี้
ให้ดูถึงประโยชน์ของชาวไทยและส่วนรวม แต่อำนาจของบางองค์กรอย่าง ป.ป.ช. กับ สตง.
โดยเฉพาะเขาต้องดูกฎหมายเป็นหลัก ไม่ใช่ว่ามีกฎหมายแต่เขาก็ไม่เอากฎหมายแล้วมาใช้ข้อความ
ตอนท้ายอันนี้ฟังก์ชันเลย ข้อความตรงนี้อาจจะไปอยู่ในสิทธิมนุษยชนอย่างเดิม ส่วนข้อความอื่น
ที่ซ้ำก็ไม่ต้องเขียนซ้ำ

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

ประธาน : เอาออกดีกว่านะ สิทธิมนุษยชนอยู่ที่มาตราอะไร

เลขาธิการ : มาตรา ๒๔๓ ครับ มีอยู่แล้วเดี๋ยวตัดเส้นออกตรงนี้ลบทิ้งได้เลยครับ มาตราถัดไป มาตรา ๒๓๑ (๑) เมื่อวานกรรมการพิจารณา ท่านอาจารย์อุดมมีข้อเสนอว่าใน (๑) ควรจะกำหนดแนวการพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกาว่าเป็นไปตามไหน แล้วก็เห็นว่าควรเป็นไปตามข้อบังคับของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาตามมาตรา ๒๒๒ วรรคเจ็ด ก็เลยเอามาใช้บังคับโดยอนุโลม มาตรา ๒๒๒ เดิมมีเจ็ดวรรค วันก่อนเราเติมเข้าไปวรรคหนึ่งก็เป็นเจ็ดวรรค วรรคเลื่อนอันนี้ก็เลยต้องเป็นวรรคเจ็ดวรรคสุดท้าย

ประธาน : ก็โอเค

เลขาธิการ : ถัดไปจะเป็นมาตรา ๒๓๒ (๑) ท่านประพันธ์มีข้อเสนอว่าเนื่องจากไปรับฟังความคิดเห็นมาแล้วก็มีผู้แสดงความคิดเห็นว่า มาตรา ๒๓๒ เราให้เขายื่นตรงเลยต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาฯ ให้ผู้มีสิทธิตามวรรคหนึ่งข้างบนยื่นตรงต่อศาลฎีกาได้เลยจะทำให้การทำงานของ ป.ป.ช. ออกสำนวนเร็วหรือไม่ เพราะว่าถ้าเป็นกรณีอื่นเราให้มีคณะผู้ไต่สวนอิสระมาคอยกลั่นกรองอีกชั้นหนึ่ง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ในมาตรา ๒๓๒ (๑) กรณีที่ฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ซึ่งให้ ส.ส. ส.ว. หรือสมาชิก ๒ สภา ไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๕ เข้าชื่อ ๑ ใน ๕ เข้าชื่อ ๑๔๐ คน ซึ่ง ๑๔๐ คน ฝ่ายรัฐบาลหรือฝ่ายค้านใหญ่ ๆ เขาสามารถหาได้ไม่ยากอยู่แล้ว แล้วพอยื่นพอได้ ๑๔๐ คน ยื่นต่อประธานรัฐสภา ถ้าเป็นกรณีฝ่าฝืนจริยธรรมร้ายแรงส่งไปที่ศาลฎีกาเลยไม่มีกรองเลย ซึ่งถ้าเป็นกรณีอื่นจะมี ป.ป.ช. ไต่สวนกรองชั้นหนึ่ง ซึ่งในประเด็นนี้ก็มีผู้เห็นว่าให้อำนาจประธานรัฐสภาคนเดียว แม้กระทั่งนักการเมืองด้วยกันก็ยังพูดบอกว่าอันนี้ค่อนข้างให้ประธานรัฐสภาคนเดียว น่าจะมีเหมือนกับว่ามีตัวกรองอีกสักชั้นหนึ่ง อย่างเช่นว่าพอเข้าตามวรรคหนึ่งแล้วก็เสนอไปประธานศาลฎีกาเพื่อให้ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาตั้งคณะไต่สวน ถ้าเกิดฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงผู้ไต่สวนก็ไปยื่นที่ศาลฎีกา ถ้าหากว่าเป็นคดีอาญาผู้ไต่สวนก็ส่งให้อัยการสูงสุดไปยื่นศาลฎีกาแผนกคดีอาญาฯ นักการเมืองและจะมีเบาะกรองชั้นหนึ่ง

ประธาน : มาตรานี้เพียงแค่ส่งไปศาลฎีกา ส่วนศาลฎีกาจะอย่างไรมีอยู่มาตรา ๒๓๓ ถ้าเราจะให้เขาตั้งคณะผู้ไต่สวนก็เอา (๒) ตัวนี้ออก คือหมายความว่าเรื่องที่รับมาไม่ว่าจะเป็น (๑) หรือ (๒) ก็ไปตั้งคณะผู้ไต่สวน

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ไปเขียนแยก

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

ประธาน : ไม่ต้องแยก คือพอได้รับเรื่องตามมาตรา ๒๓๒ ไม่ว่าจะ (๑) หรือ (๒) ก็ให้เขาตั้งคณะผู้ไต่สวนก็อาจจะเบาลง

เลขานุการ : ใน (๑) ต้องตัดออกไหมครับ ให้ประธานรัฐสภาเสนอเรื่องไปยังประธานศาลฎีกาเพื่อดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๒๓๓ เลย ไม่ต้องแยก (๑) (๒)

ประธาน : มาตรา ๒๓๑ วรรคสาม วรรคสี่ วรรคห้า วรรคหก

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาตถ้าเป็นคดีอาญาเข้า channel เป็นอาญา ในมาตรา ๒๓๓ ประธานศาลฎีการับเรื่องและเสนอที่ประชุมใหญ่ ศาลฎีกาเพื่อตั้งคณะผู้ไต่สวน อันนี้มันควรจะใช้รวมทั้งฝ่าฝืนจริยธรรมด้วย เพียงแต่ว่าฝ่าฝืนจริยธรรมพอคณะผู้ไต่สวน ไต่สวน เห็นว่ามีมูลตามนี้ให้ไปยื่นศาลฎีกาถ้าเป็นคดีอาญาส่งอัยการสูงสุดไปยื่นศาลฎีกานักการเมือง

ประธาน : มาตรา ๒๓๓ เอามาใช้หมดไม่ได้นะ เพราะมาตรา ๒๓๓ พอใช้กับ (๒) มันต้องไปให้อัยการฟ้อง อาจจะต้องเขียนใหม่ (๑) จะไปหยิบเอาเรื่องการตั้งคณะกรรมการไต่สวน ขึ้นมาใช้ตรงนี้ อย่างไรลองไปเขียนดูอีกที่ได้ไหม พอคณะไต่สวนเสร็จก็ส่งกลับคืนให้ศาลฎีกา ศาลฎีกาก็พิจารณาไป

นายประพันธ์ นัยโกวิท : จริยธรรมเขายื่นเขาใช้ระบบไต่สวน

ประธาน : เพราะไม่ต้องให้อัยการมาฟ้อง เพราะฉะนั้นใช้มาตรา ๒๓๓ หมดไม่ได้

นายประพันธ์ นัยโกวิท : เพราะว่าอันนี้เมื่อวานนี้ที่ประชุมก็เพิ่มไปในมาตรา ๒๓๑ (๑) หลักเกณฑ์วิธีการพิจารณา ใช้ระเบียบที่ประชุมจากศาลฎีกาอ้างมาตรา ๒๒๒ วรรคเจ็ดมา

ประธาน : อันนี้ให้ฝ่ายเลขานุการไปดูแล้วก็เขียน ๒ มาตราใหม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ในมาตรา ๒๓๑ วรรคห้า ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาฯ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหามีความผิดฐานร่ำรวยผิดปกติ อันนี้ ป.ป.ช. เขาขอเพิ่มอีกคำหนึ่งว่า ทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติเขาเสนอเพิ่ม

ประธาน : ความจริงเขาควรจะเขียนใหม่ได้แล้ว คุณตั้งความผิดฐานร่ำรวยผิดปกติ และให้รวมถึงทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติทั้งหมดเรื่อง การที่ทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติก็คือคุณรวยขึ้นผิดปกตินั่นเอง เขาไปใช้คำ ๒ คำทำไมก็ไม่รู้

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ให้ที่ประชุมว่าเขาเสนอเพิ่มถ้อยคำนี้มา

ประธาน : คือถ้าเราเขียนไว้ในนี้กฎหมายก็ไม่ได้แก้เสียที่ ต้องไปดูข้างหน้าด้วย ที่เรามีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติมีที่ไหนบ้าง แล้วก็ไล่ดูแล้วก็โน้ตไว้ว่าเวลาแก้กฎหมาย ป.ป.ช.

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

ให้เขารวม ๒ อันนี้มาไว้ด้วยกัน เหมือนกับความผิดฐานฟอกเงินบางเรื่องไม่ได้ฟอกเลย ยกตัวอย่างเช่น ผมไปฉ้อโกงประชาชนมาผมเห็นท่านไม่มีสตางค์ใช้ผมก็เขียนเอาสตางค์ให้แสนหนึ่งกลายเป็น การฟอกเงิน ผมอาจจะฟอก ผมก็ไม่ได้ฟอกผมก็ใช้มันไป ท่านได้รับมาท่านก็ใช้ไปจะฟอกเงิน ได้อย่างไร มีมาตราอื่น ๆ อีกไหมครับ

เลขานุการ : ถัดไปจะเป็นมาตรา ๒๓๔ วรรคสอง บังเอิญมีการอภิปรายกันว่า เรื่องระยะเวลา ๑๐ ปี ท่านประพันธ์ยกกว่าบางที่ก็ ๒๐ ปี บางที่ก็ ๑๐ ปี

นายประพันธ์ นัยโกวิท : กกต. ก็ใช้ ๒๐ ปี แล้วก็ผู้ตรวจการแผ่นดินก็ ๒๐ ปี เหมือนกัน

ประธาน : นั้นภาคเอกชน

นายประพันธ์ นัยโกวิท : อันนี้ก็ทำนองเดียวกัน

ประธาน : อันนี้หมายถึงราชการ ของเราถ้าเป็นราชการเราจะมี ๕ ปี ส่วนใหญ่ แล้วก็ถ้าเป็นภาคเอกชนก็ ๒๐ ปี คราวนี้จะมีทั้งภาคราชการ ภาคเอกชนเราก็เลยใช้ ๑๐ ปี

นายประพันธ์ นัยโกวิท : แต่ภาคเอกชนถ้าเกิดเป็นของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน พุดง่าย ๆ ประสพการณ์จะน้อยกว่าของหน่วยงานอื่นเขา

ประธาน : เพราะมันเฉพาะกฎหมายบัญชีตรวจสอบภายในการเงิน การคลัง อันนี้ ทุกสาขาวิชาชีพ มีอาชีพอิสระทุกสาขาวิชาชีพเราบอกเอา ๒๐ ปี ถ้าเราเอาตรงนี้ ๒๐ ปี มันคงได้ คนรุ่นผมไปทำงานไม่ไหวแล้ว ต่อไปครับ

เลขานุการ : ถัดไปเป็นมาตรา ๒๔๒ เรื่องวาระการดำรงตำแหน่ง คณะกรรมการสิทธิฯ เขาเสนอมาให้ระบுவาระการดำรงตำแหน่งลงไปรัฐธรรมนูญเลย แต่เดิมเราปล่อยทั้งหมด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายลูก ซึ่งปัจจุบันเราก็แก้มาเป็นกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ก็มี ประเด็นปัญหาว่าควรกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งลงไปรัฐธรรมนูญเลยหรือไม่

ประธาน : มันต้องไปเขียนอะไรหลายอย่างอยู่ในนั้นอยู่แล้วเราก็ไม่อยากเข้าไปยุ่ง เข้าไปเขียนเสียทีเดียว หรือจะให้เราเขียนไว้ในนี้ ๗ ปี

เลขานุการ : เขาเสนอมา ๖ ปี แต่ว่าปกติเราใช้ ๗ ปี

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คือวาระเราพิจารณาแล้วว่าทั้งศาลรัฐธรรมนูญ ทั้งองค์กรอิสระ ทุกแห่งเราวาระ ๗ ปี คณะกรรมการสิทธิฯ ในส่วนของวาระน่าจะเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญแล้วจะได้ ปรากฏว่าองค์กรอิสระทุกองค์กรคือวาระ ๗ ปี ส่วนเรื่องอื่น ๆ ก็ไปอยู่ในกฎหมายลูกก็ว่าไปเฉพาะ

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่องวาระการดำรงตำแหน่งเท่านั้น ที่น่าจะเขียนไว้ให้ปรากฏในรัฐธรรมนูญ อย่างเช่นในของ
คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินในร่างมาตรา ๒๓๕ แต่ที่นี้ของคณะกรรมการสิทธิฯ ไม่ทราบว่าจะ
ต้องทรงแต่งตั้งด้วยหรือเปล่า

ประธาน : ต้องทรงแต่งตั้ง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : มาตรา ๒๓๕ ของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินก็จะ
เขียนคล้าย ๆ กัน

ประธาน : แล้วใช้คำอย่างนี้หรือเปล่า

เลขานุการ : มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๗ ปี นับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง
และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

ประธาน : ที่มีพระบรมราชโองการหรือ

เลขานุการ : ที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง ใช้คำว่า กรรมการ แล้วก็มาตรา ๒๔๔
มาตรา ๒๔๓ ต้องเอาคืนมาครับ

นายอัชพร จารุจินดา : คือมาตรา ๒๔๓ ข้อความตอนแรกที่ท่านกรรมการบอกว่า
ซ้ำกันกับมาตราเมื่อสักครู่นี้ มันเหลือแต่ข้อความตอนท้าย

เลขานุการ : เหลือ และ คำนี้

นายอัชพร จารุจินดา : มาตรา ๒๔๔ ตอนต้นได้ไหม

เลขานุการ : ตอนนี้ก็มาอยู่ที่มาตรา ๒๔๔ ใน (๑) กับ (๔) เรื่องการเยียวยาผู้ได้รับผล
ทางกรรมการสิทธิฯ ก็เสนอให้ใช้คำว่า ผล เฉย ๆ เดิมเราใช้คำว่า ผลร้าย ท่านประพันธ์เสนอว่า
จะเป็นเรื่องความเสียหายหรือเปล่า เมื่อวานก็ได้มีการอภิปรายกันยังไม่ตกผลึกครับ เมื่อวานที่มี
การอภิปรายกันก็มีการพูดกันว่าในกรณีการละเมิดสิทธิมนุษยชนบางกรณีอาจจะยังไม่ก่อให้เกิด
ความเสียหายขึ้นมา อย่างเช่นกรณีไปสมัครสอบผู้พิพากษาศาลฎีกาแล้วเขาไม่รับสมัคร ความเสียหายจริง ๆ
ก็ยังไม่เกิด ก็เลยใช้คำว่า ผลร้าย

ประธาน : ก็จะแก้เป็นความเสียหายก็ได้

เลขานุการ : ถ้าเป็นความเสียหายจะต้องมีความเสียหายเกิดขึ้นจริงเสียก่อน
แต่อันนี้มันจะแคบกว่าคำว่า ผลร้าย

ประธาน : ถ้าไม่เสียหายแล้วจะไปเยียวยาอะไรเขา

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

เลขานุการ : ผมยกตัวอย่างกรณีที่สอบผู้พิพากษาอัยการนั่นคือว่าให้สอบได้หรือไม่ได้
จริง ๆ ความเสียหายยังไม่ได้เกิดขึ้นทันทีทันใด

ประธาน : ก็ไม่ต้องเยียวยาเขา เขามีสิทธิก็กลับไปสมัคร เพราะถ้าเป็นผลเฉย ๆ
มันทั้งผลดี ผลร้ายต้องไปเยียวยาเขาหมด

เลขานุการ : จริง ๆ เรามุ่งถึงผลร้ายมากกว่า

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : เราเคยใช้ผลกระทบในมาตราอื่น ถ้ามีผลกระทบมันก็
หมายถึงผลไม่ดี ผลร้ายเหมือนกัน

เลขานุการ : มันจะมีทั้งดีและไม่ดีผลกระทบ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ : ผลกระทบด้านดีมีหรือครับ

เลขานุการ : มีครับ อย่างเช่นกรณีการนำเข้าสินค้าเข้ามาจากเมืองจีน ผลดีก็คือ
ว่าเราได้บริโภคสินค้าในราคาที่ถูกลงผู้บริโภคได้ประโยชน์ ในขณะที่ผู้ผลิตในประเทศเสียประโยชน์
อย่างนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นผลกระทบมันมีทั้ง ๒ ด้าน

ประธาน : ความจริงคำว่า เยียวยา มันคล้าย ๆ ไปช่วยเหลือ แต่เวลาเมื่อพูดถึง
ผลกระทบมันต้องจัดการทั้งฝ่ายดีและฝ่ายไม่ดี ฝ่ายดีต้องไปเอามาที่สมมุติลดค่าเงินบาทมันก็จะ
มีทั้งคนได้และคนเสีย คนได้ก็รวยไป คนเสียก็เจ๊งไป เพราะฉะนั้นทางที่เขาทำกันก็คือไปเอาจาก
คนได้มาแล้วก็มาช่วยคนเสีย หรืออย่างการค้าที่ไปเจรจาเขาเรียกอะไร ที่เขาอยากดูสัญญากัน FTA
มันจะมีทั้งผลกระทบที่ดีและผลกระทบที่ไม่ดี คนนำเข้าดี คนส่งออกมันแย่ หรือคนนำเข้ามันแย่
คนส่งออกมันดีมันได้ทั้งคู่ แต่กรณีนี้เราไม่ใช่ใช้ผลกระทบเพราะเราจะเอาเฉพาะเรื่องความเสียหาย
ไปเยียวยาเขา

นายภัทร คำพิทักษ์ : ผมเข้าใจว่าคำว่า ผล เฉย ๆ ที่เขาเสนอมาหรือว่าผลกระทบ
ที่ท่านสุพจน์เสนอมันจะคลุมอยู่ตรง และเสนอแนะมาตรการ คืออันแรกจะบอกถึงความเสียหายคือ
ผลร้ายของคนที่ได้รับการละเมิด แต่ว่าอันหลังคือว่าการเสนอแนะมาตรการหรือแนวทาง
ที่เหมาะสม อันนี้มันยังไม่ทันได้เกิดว่าผลดีหรือผลร้าย แต่มันเป็นผลกระทบที่มันจะเกิดขึ้น
ผมเข้าใจว่าเขาเสนอมาเพราะเหตุนี้ มันมี ๒ ประเด็น อยู่นำหน้า

ประธาน : แต่พอเราใช้เยียวยา มันจะเยียวยามันก็ต้องเยียวยาคนที่ได้รับสิ่งที่ไม่ดีไป
ถ้าจะเปลี่ยนว่ารวมทั้งดำเนินการกับผู้ได้รับผลอย่างนั้นก็ทั้งดีทั้งเสีย แต่ว่าอันนี้เราเยียวยา
พอเยียวยาก็แปลว่าคนนั้นเขาต้องได้รับผลร้ายเราถึงใช้คำว่า ผลร้าย ถ้าตัดเหลือ ผล เฉย ๆ เราก็คือ

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

ไม่ค่อย happy ก็เปลี่ยนเป็นความเสียหายอย่างที่คุณประพันธ์เสนอก็เอาก็โอเค เขาคงจะไวยวาย ประโยคนี้ แต่ผมคิดว่าเราต้องยืนยันว่า you เป็นคนไทย you เป็นองค์กรไทยกินเงินภาษีของไทย you จะทำงานให้ทั่วโลกคุณต้องนึกถึงความผาสุกและประโยชน์ส่วนรวมของชาติด้วย

เลขาธิการ : แล้วก็ใน (๔) ที่มีตัวสี่ฟ้าไว้จริง ๆ แล้วเขาขอแก้ไปเลย เห็นบอกว่า เขาจะขอให้คำแนะนำกับหน่วยงานของรัฐในการชี้แจงข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง ซึ่งจริง ๆ มันไม่ตรงกับเจตนาของเรา ก็คือว่าให้เขาทำหน้าที่รายงานทั้ง ๒ ขา ก็คือว่ารายงานสถานการณ์ทั้งที่เกิดขึ้น ที่ถูกต้องที่แท้จริงในกรณีที่มีการบิดเบือน

ประธาน : แล้วเขาจะขอแก้ว่าอย่างไร

เลขาธิการ : เขาขอแก้ว่าให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับหลักสิทธิมนุษยชน แก่หน่วยงานของรัฐในการชี้แจงแถลงข้อเท็จจริงในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน ในประเทศไทย

ประธาน : ใจคอเขาไม่คิดอ่านจะทำงานชดใช้ภาษีของไทยบ้างเลยหรือ

เลขาธิการ : เมื่อวานเราก็เลยปรับถ้อยคำลงไปนิดหนึ่ง คำว่า แถลง คงจะเป็นหน้าที่ของรัฐบาลเป็นส่วนใหญ่ ก็เลยใช้คำว่า ชี้แจงและรายงานข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง แล้วก็ท่านรองประธาน ได้เสนอว่าควรที่จะเพิ่มคำกำหนดระยะเวลาเร่งรัด อันนี้จะโดยเร็วหรือโดยไม่ชักช้าก็แล้วแต่

ประธาน : เชิญครับ

นางจรี วิจิตรวาทการ : ที่เราเขียนอย่างนี้มีวัตถุประสงค์หลายอย่าง การชี้แจง รายงานเขาให้คนไทยได้เรียนรู้ไปด้วย เพราะฉะนั้นมีความสำคัญไม่ใช่เฉพาะไปให้คำแนะนำปรึกษากับหน่วยงานราชการอย่างเดียว ต้องให้สาธารณชนได้รับทราบในเรื่องต่าง ๆ เพราะว่าไม่อย่างนั้น แล้วพัฒนาการทางด้านความรู้ความเข้าใจด้านสิทธิมนุษยชนก็จะไม่ก้าวหน้า ประชาชนมีสิทธิได้รับรู้แล้วก็ควรจะให้รู้ด้วย แต่ดิฉันก็เห็นด้วยว่าให้ตัดคำว่า แถลง ออก ให้ชี้แจงและรายงาน

ประธาน : ก็โอเคที่แก้ก็ใช้ได้ มีอีกไหม

เลขาธิการ : ไม่มีแล้วครับ หมวด องค์กรอัยการเติมเรื่องเงินเดือนเข้าไปให้ เหมือนกับศาล วันนี้ก็จะขึ้นการปกครองส่วนท้องถิ่นครับ

ประธาน : เชิญครับ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สະແກ້ວລຽ ໑/໘

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

นายเจริญ โทณะวณิก : ในส่วนของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ทางตำรวจเขาฝากมาบอกว่า เวลาที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนออกมาพูดเรื่องของสิทธิ
ผู้ต้องหาอะไรต่าง ๆ ทั้งหลาย แล้วก็บอกว่าตำรวจได้มีการละเมิดสิทธิของผู้ต้องหาในแต่ละ
สภาวะการณ์ตั้งแต่แถลงข่าว ตั้งแต่เข้าไปทำแผนปล่อยให้เขาโดนรุมประชาทัณฑ์อะไรก็ว่าไป
ทางตำรวจก็อยากจะรบกวนว่าสามารถเขียนได้ไหมครับว่า ให้กรรมการสิทธิฯ ไปอธิบายกับ
ผู้ต้องหาด้วยว่าอย่าไปละเมิดสิทธิชาวบ้าน ตำรวจก็จะได้รับความเป็นธรรมมากขึ้นด้วย อันนี้ผม
รับปากมาก็เลยนำมาเรียนครับ ขอบพระคุณครับ

- ๒/๑

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

ประธาน : คิดอย่างนี้ถึงต้องปฏิรูป เพราะว่าจริง ๆ ตำรวจนั้นละเมิดสิทธิมนุษยชนทุกวัน เวลาคุณไปจับมาได้แล้วก็เอาให้ผู้สื่อข่าวไปนั่งซักไซ้ไล่เสียงเขา อ้ายนั้นทำให้รูปคดีเขาเสียหาย สิทธิในการสู้คดีเขาเสียไปหมดเลย เพราะว่าแทนที่ตำรวจจะไปเกลี้ยกล่อมให้สารภาพ ก็ไปเอาผู้สื่อข่าวมาซัก อ้ายนี่ก็ว่าได้ออกทีวีพูดจ้อไป ไป ๆ มา ๆ เสร็จเลย อ้ายนั้นการละเมิดสิทธิอย่างรุนแรงเลยนั้น หรือพอจะไปบุกบ้านใคร ไปตรวจค้นบ้านใคร ก็ไปแจ้งให้ผู้สื่อข่าวเอาทีวีไปตั้ง อ้ายนั้นก็เสียหายปนเปื้อนไปหมด มันควรจะตั้งเขียนอะไรห้ามไม่ให้ตำรวจทำอย่างนั้นเสียด้วยซ้ำไป

นายเจษฎ์ โทณะวณิก : อันนี้ละครับ ท่านประธาน ขอบพระคุณครับ ที่ท่านประธานได้กรุณาพูดเรื่องผู้สื่อข่าวด้วย เพราะตำรวจเขาบอกว่าขอให้ปฏิรูปผู้สื่อข่าวด้วยครับ เพราะว่าบ่อยครั้งตำรวจไม่ได้อยากจะให้มีสิ่งเหล่านั้นเกิดขึ้น แต่ผู้สื่อข่าวขอ และผู้สื่อข่าวก็แอบ

ประธาน : แล้วปฏิเสธเขาไม่เป็นหรือ ผู้สื่อข่าวเขาก็ขอธรรมดา เราเดินมาเขาก็ขอ ถ้าเราไม่ให้ เราก็ไม่ให้ก็เท่านั้นละ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านประธานขออนุญาตเพิ่มเติมต่อจากท่านอาจารย์เจษฎ์ให้ครบถ้วนนะครับ ทาง สปท. จริง ๆ ก็หลายเรื่องที่เสนอมามากคล้ายกับที่ท่านประพันธ์ได้กล่าวไว้แล้วบ้างนะครับ แต่ว่าในส่วนที่อาจจะแตกต่างซึ่งอาจจะไม่จำเป็น แล้วก็ผมคิดว่าเราก็ได้พิจารณาครบถ้วนแล้ว แต่เขาจะอ้างเรื่องหลักการปารีส แล้วก็ขออำนาจเพิ่มให้ กสม. อย่างเช่นอำนาจในการนำคดีไปฟ้องร้องเองได้ แล้วก็เรื่องของการใช้อำนาจเรียกเจ้าหน้าที่รัฐ บุคคลมาชี้แจงอะไรต่าง ๆ รวมไปถึงที่ท่านอาจารย์จรัสพูดเมื่อสักครู่ด้วยครับว่า อยากจะให้เรื่องของการแถลงอะไรต่าง ๆ ให้สาธารณชนได้เรียนรู้อะไรต่าง ๆ เหล่านั้นครับ ขออนุญาตชี้แจงให้ครบถ้วนครับ

ประธาน : ของอัยการนี้เรายังไม่ได้กำหนดไม่เกิน ๒ คน

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ครับ เพราะว่าพอดีเมื่อคราวก่อนนี้ทางที่ประชุมได้ไปเพิ่มในร่างมาตรา ๑๘๘ ที่เรื่องระบบเงินเดือนของผู้พิพากษา คือไปใส่ในมาตรา ๑๘๘ ทางสำนักงานอัยการสูงสุดเขาก็ขอให้เขียนโยงไปด้วยซึ่งเหมือนกับรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ เพราะอันนี้เรื่องระบบเงินเดือนอัยการกับตุลาการนี้มีปัญหาตลอด

ประธาน : ตรงนั้นเติมไปแล้ว นี่ผมกำลังพูดถึงผู้ทรงคุณวุฒิครับว่า เขาไม่บังคับให้ต้องเขียน ๒ คนหรือ

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ไม่ต้องครับ เพราะว่าผู้ทรงคุณวุฒิของทางอัยการจะมีหลายประเภทครับ จะมีผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็น ก.อ. โดยตำแหน่งนั้นส่วนหนึ่งแล้วครับ ที่เป็น ก.อ. จากที่เป็นข้าราชการอัยการ ก.อ. ที่เป็นอดีตข้าราชการอัยการ แล้วก็มี ก.อ. จากคณะรัฐมนตรี แต่งตั้ง ก.อ. จาก ส.ว. แต่งตั้ง ๒ คน อันนี้ก็รวมอยู่ในนี้ครับ แล้วก็ไปอยู่ในกฎหมายลูก

ประธาน : ซึ่งเราไม่ขอให้ตั้ง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ไม่เอาครับ อันนี้เลือกตั้งหมดเลยครับ ไม่ได้รับเลือกจากพนักงานอัยการ แต่ต้องไปเขียนในกฎหมายลูก

ประธาน : เพราะฉะนั้นก็ต้องไม่ใช่ผู้ทรงคุณวุฒิ เพราะจะมีโดยตำแหน่งด้วยใช่ไหม

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ครับ โดยตำแหน่งที่เติมเอาไว้นี้ก็อย่างน้อยนะครับ ใช้คำว่าอย่างน้อย ฉะนั้นกรรมการ ก.อ. ผู้ทรงคุณวุฒิก็ไปเขียนในกฎหมายลูก อันนี้จะพูดเฉพาะ ก.อ. ผู้ทรงคุณวุฒิกับประธาน ก.อ. ครับ

ประธาน : โอเคครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ในส่วนนี้เขาดูแล้วครับ เขาว่าโอเคใช้ได้ครับ

ประธาน : การปกครองส่วนท้องถิ่น

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ก่อนที่จะไปขึ้นหมวด ๑๔ นะครับ ผมขออนุญาตหารือในประเด็นเรื่องวันนั้นที่คุยกันข้างเรื่องของธรรมาภิบาลได้ไหมครับ คือผมไปคิดมาแล้ว ธรรมาภิบาลที่น่าจะพิจารณาเขียนเข้าไป เป็นธรรมาภิบาลในความหมายของธรรมาภิบาลทั้งระบบหรือธรรมาภิบาลในภาพรวม ซึ่งในระบบของ UN เขาจะพูดถึงธรรมาภิบาลเป็น ๔ ตัวนะครับ ตัวใหญ่สุดเขาเรียก systemic governance นะครับ ซึ่งจะประกอบไปด้วยหัวใจใหญ่ของมันคือเศรษฐกิจเสรี ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม แล้วก็การพัฒนามนุษย์ ๓ อย่างนี้จะเป็นหมวดตั้งสำหรับทุกประเทศที่จะทำให้เกิดการพัฒนายั่งยืนต้องเคารพ ๓ ตัวนี้ และขณะเดียวกันภายใต้ ๓ ตัวนี้มันก็จะมีธรรมาภิบาลทางเศรษฐกิจเป็น economic governance มีธรรมาภิบาลทางภาครัฐ ซึ่งเราแปลว่า การบริหารจัดการกิจการบ้านเมืองที่ดี แล้วก็จะมีธรรมาภิบาลของเอกชนเป็น corporate governance นะครับ เพราะฉะนั้นในส่วนที่เป็นเรื่องของวันนั้นที่เราคุยกัน ในหมวดที่ว่าด้วยนโยบายแห่งรัฐ ที่เป็นมาตราที่เกี่ยวข้องกับมาตรา ๗๒ ขอโทษที่เราใช้คำว่าบริหารจัดการกิจการบ้านเมืองที่ดี มันเป็นความหมายของธรรมาภิบาลที่เป็นส่วนของภาครัฐ

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

เท่านั้น แต่ว่าธรรมาภิบาลที่เป็นความหมายในองค์รวมใหญ่หรือว่า in totality นี้เรายังไม่ได้ใช้มัน ผมก็เลยไปนั่งคิดว่าจะดีไหมครับ ท่านประธาน ถ้าเราหันมาดูในมาตรา ๖๑ ซึ่งเป็นการพูดถึงยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นการวางเป้าหมายการพัฒนาประเทศในระยะยาว เราอยากเห็นประเทศมีการพัฒนาในทุกมิติ แล้วก็เป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน แล้วก็เป็นการพัฒนาที่มีธรรมาภิบาลด้วย แต่ว่าภาษาของเรา เราไปแก้ว่า รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาของประเทศ แล้วเราไปหยุดแค่นั้น มันขาดกริยาวิเศษณ์ ถ้าเราไปเติมว่า เป็นเป้าหมายการพัฒนาของประเทศอย่างยั่งยืนและมีธรรมาภิบาล ซึ่งธรรมาภิบาลในความหมายนี้หมายถึงเป็น systemic governance ใหญ่เนี่ยครับ ที่ประกอบไปด้วยการพัฒนาคน การพัฒนาเศรษฐกิจแบบเสรี แล้วก็การมีประชาธิปไตยที่ประชาชนมีส่วนร่วมจะดีไหมครับ แล้วในส่วนมาตราที่เราเติมคือมาตรา ๗๒ ก็คงไว้อย่างนั้น เพราะตรงนั้นพูดถึงระบบการบริหารงานภาครัฐเท่านั้น ก็ใช้คำว่า บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ก็เหมาะสมแล้วครับ อันนี้ไม่ได้เกี่ยวกับข้อคิดอาจารย์ถวิลวดีนะครับ แต่ว่าผมก็นั่งนึกอยู่เหมือนกันว่ามันเหมือนกับเราหายไปครับ แล้วก็เวลานี้ UN ก็กำลัง promote เรื่องของ sustainable development ซึ่งมันก็คือการพัฒนาที่ยั่งยืน แต่ว่ากุญแจที่จะไปหาจุดนั้นก็ก็คือคำว่า systemic governance ที่เขา advocate ขึ้นมาให้เรา ให้ประเทศต่าง ๆ ทำนี้ละครับ ๓ ขา เศรษฐกิจเสรี ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมและการพัฒนาคน พัฒนามนุษย์

ประธาน : ถ้าจะใส่อย่างยั่งยืนต้องเอา ของ ออก พัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : เอา ของ ออกก็ได้ครับ อย่างยั่งยืนและมีธรรมาภิบาลครับ และผมคิดว่าเดี่ยวเขาไปทำยุทธศาสตร์ชาติมันก็จะครบ ไปเป็นกรอบในเชิงเป้าหมาย ประเมินด้วยนะครับ

ประธาน : มีธรรมาภิบาล

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : มีธรรมาภิบาลครับ แล้วก็ และ ก็ไม่ต้องมีแล้วครับ เป็นกรอบ

ประธาน : อย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล หรือมีธรรมาภิบาล

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ถ้าจะให้ไพเราะก็ธรรมาภิบาลเป็น principle เลยครับ

ประธาน : อย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลใหม่ หรือมีธรรมาภิบาล

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : เราจะใช้มัน ให้มันเป็นกริยาวิเศษณ์

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙.

ฉัฎฐรดา ๒/๔

ประธาน : ตามหลักมากกว่า

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ให้เป็นตามหลักก็ได้ครับ ตามหลักดีกว่า มันดูเป็น principle ใหญ่ดีกว่าครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ในมาตรา ๗๒ ก็ตามหลักการบริหารกิจการ ตามหลัก

นายอัคร จารุจินดา : เรียนท่านประธาน อาจารย์ มันจะเข้ากันหรือครับ เพราะว่ายุทธศาสตร์ของชาติคือแผนพัฒนาประเทศ ที่นี้เรื่องธรรมาภิบาลนั้นคือการพัฒนาบุคคล ซึ่งไม่อยู่ในยุทธศาสตร์

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : มิได้ท่านอัคร ในความหมายธรรมาภิบาลนี้ ผมหมายถึงตัวระบบครับ ไม่ได้หมายถึงธรรมาภิบาลเฉพาะของภาครัฐ อันนี้เป็น principle

นายอัคร จารุจินดา : ธรรมาภิบาลคือหมายถึงตัวบุคคล คือการกระทำของตัวบุคคลที่จะต้องเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลทุกอย่าง ที่นี้ยุทธศาสตร์ชาตินี้จะพูดถึงกรอบในการวางแผนพัฒนาประเทศในด้านคมนาคม ในด้านอะไรพวกนี้ มันจะไปด้วยกันหรือ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ในความเข้าใจผมก็คือว่าเมื่อสักครู่นี้ผมเรียนอธิบาย ขออนุญาตท่านประธานครับว่า คำว่า ธรรมาภิบาล ตัวแดงในตรงนี้นั้นเป็นหลักคิดใหญ่ที่ประกอบไปด้วย ๓ องค์ประกอบ อันที่ ๑ ก็คือเศรษฐกิจเสรี อันที่ ๒ ก็คือประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม อันที่ ๓ ก็คือการพัฒนามนุษย์ คือคนที่เราพูดถึงการศึกษาอะไรต่าง ๆ นี้ มันจะเป็น ๓ ขาของประเทศต่าง ๆ ที่ uk เขาผลักดันให้ต้องมีตรงนี้เป็นกรอบนโยบายใหญ่ในการที่จะทำให้การพัฒนาของโลกนี้ยั่งยืน ต้องยึดอยู่บน ๓ ขานี้ ๓ ขานี้รวมกันเรียกว่า systemic governance นะครับ มันไม่ได้ลงไปเรื่องของพฤติกรรมของบุคคล มันเป็นเรื่องของระบบครับ ระบบก็คือ set ของ policy ทั้งหลายครับ ไม่ใช่ตัวบุคคลครับ ใน set นี้ระบบ ไม่ใช่ครับ

ประธาน : ตรงนี้ก็สงสัยจะไม่ใช่ และ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ไม่น่ามีแล้วครับ

ประธาน : เพื่อใช้เป็น มากกว่า เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำ ก็พอได้ ไว้ตรงนี้พอได้

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ขอบพระคุณครับ

ประธาน : เพราะว่ายุทธศาสตร์ชาติก็ต้องมีทั้งคน ทั้งเป้าหมาย เป้าหมายนั้น เป้าหมายทั้งทางเศรษฐกิจ เป้าหมายทั้งคน เป้าหมายทั้งความเป็นอยู่อะไรพวกนี้ อาจารย์วุฒิสาร มีอะไรไหมครับ

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย : ผมเห็นด้วยกับที่ท่านอาจารย์ชาติชายเสนอคือเป้าหมายชาติตามหลักธรรมาภิบาล ผมยกตัวอย่างง่าย ๆ เช่น ไม่ออกแบบยุทธศาสตร์ให้เกิด monopoly ของกลุ่มคนอย่างนี้ อันนี้เป็นหลักธรรมาภิบาลเลย เป็น systemic เพราะฉะนั้นผมคิดว่าใส่ไปก็จะทำให้ชัดขึ้นครับ ท่านประธานครับ

ประธาน : โอเคเนครับ ท้องถิ่น เมื่อสักครู่อจารย์ชาติชายไปรับ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ขออนุญาตท่านประธานครับ เมื่อสักครู่มีกลุ่มที่เอกสารอยู่บนโต๊ะของท่านนะครับ เขารวมตัวกันเรียกว่า เครือข่ายกระจายอำนาจสู่ชุมชนและท้องถิ่น มากัน ๒ กลุ่ม แต่ว่าตอนนี้เป็นพวกเดียวกันก็คือพวกเครือข่ายสภาองค์กรชุมชน พวกเครือข่ายองค์กรชุมชนที่ผลักดันเรื่องกระจายอำนาจ กับกลุ่มของผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือทั้ง อบจ. อบต. เทศบาล ตอนนี้เขาไปคุยกันแล้วก็มาตกลงกันว่าจะมายื่นข้อเสนอให้กับทางคณะกรรมการเรา เนื่องจากว่าเห็นใน ๖ มาตราที่เราออกไปนี้ เขาก็บอกว่ามันก็ยืดหยุ่นดี แต่ว่ามันอาจจะไม่ชัดเจนดีพอ ก็เลยมายื่นข้อเสนอเป็นข้อ ๆ นะครับ ซึ่งในเอกสารของเขานั้นมีข้อเสนอทั้งในหมวดนโยบายแห่งรัฐด้วยที่อยากจะให้เราไปเขียนว่า รัฐต้องกระจายอำนาจเหมือนอย่างทีในมาตรา ๗๘ (๓) ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ นะครับ เพื่อจะคงไว้ว่า เพื่อเปิดพื้นที่ให้ว่า เพื่อให้ชัดขึ้น พุดง่าย ๆ ว่าอย่างของเราในมาตรา ๒๔๖ เราก็พูดชัด เราก็พูดกว้าง ๆ ให้ แต่เขาก็กลัวว่าคนอาจจะไม่เข้าใจ เพราะว่าสาระของเขาก็คือให้มีการกระจายอำนาจ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้พึ่งตัวเองได้อะไรอย่างนี้นะครับ รวมทั้งให้พัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อม เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น ซึ่งพวกที่ผลักดันเรื่องจังหวัดจัดการตัวเองเขาก็จะพอใจแล้วถ้ามีคำนี้เข้ามาครับ ทั้งทีในมาตรา ๒๔๖ เราก็บอกว่า จะไปเขียนเป็นแบบพิเศษ แบบอะไรที่ไหนก็ไปใส่ได้ ก็ไปออกกฎหมายลูก เขาก็บอกว่ามันก็ยังไม่รู้ว่าจะได้ออก ใครจะไปออก แล้วจะเขียนเพื่อให้ไหม อะไรอย่างนี้ เขาก็มาอธิบายอย่างนั้นครับ

ประธาน : เราเขียนให้เขาไม่ได้หรอก เพราะถ้าเราเขียนให้เขา เราก็ทะเลาะกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่ไปรับปากเขามาแล้ว ที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านเขาเดินขบวนกันมาทั้งประเทศ เขาก็กลัวอายนี่แหละ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : หมายถึงว่ากลัวองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

ประธาน : เอาจังหวัดไปเป็นท้องถิ่น เขาถึงจะบังคับให้เราใส่คำว่า ภูมิภาค พอมีภูมิภาคมันก็จะยังมีจังหวัด อำเภออยู่

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : อันนี้เราอาจจะไม่ต้องใช้คำเรื่องของพัฒนาจังหวัด ขนาดใหญ่ แต่ว่าของเรานั้น ดูเหมือนผมเข้าใจว่าเราก็เปิดกว้างว่า การปกครองท้องถิ่นรูปแบบ พิเศษ ในรูปแบบใด ๆ ก็มีได้ใช่ไหมครับ ก็ไปเขียนเอาเอง จะอยู่อย่างไร

ประธาน : ก็ได้ มันก็จะไม่ไปกระทบกับโครงสร้างของภูมิภาค ซึ่งเขาจะมีจังหวัด อำเภอ ตำบล

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ซึ่งจริง ๆ แล้วเขาก็อาจจะไปเป็นรูปแบบปกครองพิเศษ ที่มีพื้นที่ทั้งจังหวัดก็ได้ แต่เหมือนกับคนละหน้าที่ซ้อนอยู่กับของภูมิภาคก็ได้ ไม่จำเป็นต้องไป replace กันอย่างนั้น ไม่รู้จะครับ ผมมองในแง่ของความเป็นไปได้ก็มีได้หลายแบบครับ

ประธาน : ตรงนั้นก็ให้เขาไปเถียงกันเอาเอง

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : แต่ว่าในส่วนของตรงนี้มันก็ยังมีที่เขากลามหา ความเป็นอิสระ เราก็มีให้อยู่แล้วนะครับ เขียนในมาตรา ๒๔๗ ในวรรคสาม วรรคสี่ ให้อยู่แล้ว นะครับ เพียงแต่ว่าเราไม่ได้เขียนเป็นชื่อ ๆ แบบประธาน กรिया กรรม อย่างที่เขาเขียนมา ของเราเขียนเหมือนกับไปล่ออยู่ตรงนั้นนะครับ

ประธาน : เราเขียนตามหลักปกครองตนเอง ซึ่งคุณจะไปปกครองตนเองได้ คุณก็ต้องไปหารายได้ อันนี้ถามว่าแล้วจะมีรายได้ได้อย่างไร รัฐก็ต้องดำเนินการเพื่อให้คุณมีรายได้ ถ้ายังมีรายได้ไม่พอ รัฐก็ไปสนับสนุน เพราะหลักการของเรา เราไม่ได้เอาใจใครถึงขนาดเขียน อย่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ หรือรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ ใส่ตุ้ม ตูม ตูมลงไปแล้วก็ไม่รู้เกิดอะไรขึ้นมาอีรุง ตุงนัง อันนี้เราเขียนตามหลักการของการปกครองตนเอง ก็เหมือนลูกเราแหละ ถ้าเขาอยากอิสระ เขาก็หาเงินใช้เอง ถ้าเมื่อไรจะมาขอสตางค์เรา จะมาเอาความอิสระอะไร

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ถ้าอย่างนั้นเราก็มีว่า ให้ขยายฐานภาษี ฐานรายได้ให้เขา

ประธาน : ไม่ได้ห้าม

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ซึ่งก็มีบ้างแล้วนะครับ เพียงแต่ว่าเดี๋ยวอาจจะเติม ข้อความบางอย่างให้มันชัดเสียจะครับ เพราะในประเด็นนี้อิสระก็คือ you ต้องมีรายได้ของ you เอง ก็การันตีว่า you ต้องมีรายได้ อย่างอื่นเดี๋ยวดูครับ เป็นรายมาตราก็ได้ครับ ท่านประธานครับ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

ฉัณูรดา ๒/๗

ประธาน : มาตรา ๒๔๖ มีใครจะเติมอะไรหรือเปล่า มีใครเสนอให้เติมอะไรหรือเปล่า ไม่มีนะครับ มาตรา ๒๔๗

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ตรงมาตรา ๒๔๖ เจตนาของเราก็คือภายใต้บังคับมาตรา ๑ ให้มีการจัดการปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตัวเอง แล้วก็ยึดถือเจตนารมณ์ของคนในท้องถิ่นนี่นะครับ อันนี้มีคนเสนอมาว่าถ้าจะเติมว่า และตามหลักการกระจายอำนาจนี้ด้วยได้ไหมครับ มันจะเข้ากันไหมครับ

ประธาน : การปกครองตนเองก็คือการที่มีอำนาจ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : กระจายอำนาจ ใช่ครับ

ประธาน : ไม่ได้มีหลักอะไร คือก็ต้องเป็นไปตามที่ว่าเจตนารมณ์ของประชาชน เขาต้องการอย่างไร นี่มันจะอยู่ตรงนี้และความสามารถ เพราะถ้าเป็นหลักการกระจายอำนาจจะยังไม่ตั้งหมัดทั้งประเทศหรอกนะครับ เพราะว่าขีดความสามารถมันไม่ถึง มันกระจายลงไปไม่ได้ เพราะฉะนั้นถ้าจะเอาหลักการกระจายอำนาจก็ต้องถอนกลับมาเสียเกือบครึ่ง เพราะทุกวันนี้ที่กระจายไม่ได้ เพราะท้องถิ่นยังไม่พร้อมที่จะรับอำนาจนั้น ๆ ไป ยกตัวอย่างเช่น การศึกษาที่เขาก็คงอยากมี แต่ว่ามันกระจายลงไปไม่ได้ เพราะว่าครูก็ไม่ยอมไป ถ้าเผื่อบอกว่า ถ้าตามหลักการกระจายอำนาจไปบ๊อบพอกระจายไม่ได้ ต้องยุบเลย บอกว่าอายนั่นมันเป็นเรื่องฟุ้งมาหลังจากคุณปกครองตนเองแล้ว

นายอัชพร จารุจินดา : กระจายอำนาจจะอยู่ในมาตรา ๒๔๗ ก็มีคำนี้อยู่

ประธาน : นั่นก็หมายความว่าเขาดั้งขึ้นมาแล้วอย่างไร แต่ตอนจะตั้งนี้ไม่ได้เกี่ยวกับหลักการกระจายอำนาจ หลักการปกครองตนเองนั่นแหละเป็นสำคัญ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ไม่เป็นไรครับ ก็ดีแล้วครับ จะได้เข้าใจ หมายถึงว่าจะได้ชี้แจงให้เขาเข้าใจ คือคำว่า การกระจายอำนาจ มันเหมือนฉลากยาที่อย่างไร ๆ ขอให้เห็น ขอให้หมีนะครับ ยิ่งกว่าผ้าห่มอีกครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ในร่างมาตรา ๒๔๖ นี่นะครับ ในเอกสารตารางคำขอความเห็นของประชาชน เล่ม ๓ หน้า ๕๐ เป็นต้นไปนี่นะครับ ก็มีของสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่เสนอเรื่อง โดยจัดให้มีสภาการปกครองท้องถิ่นแห่งชาติเพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการกำกับดูแลและขับเคลื่อนการกระจายอำนาจ แล้วก็ มีนายธีรยุทธ หล่อเลิศรัตน์ ที่ว่า โดยจัด

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

ให้มีคณะกรรมการปกครองท้องถิ่นแห่งชาติ เหมือนกับให้มืองค์กรมาตุในส่วนนี้ะครับ แล้วก็
ของสถาบันสิทธิมนุษยชนนี้ก็เสนอ มีคณะกรรมการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแห่งชาติครับ

ประธาน : เราไม่ขัดข้อง จะไปตั้งก็ไปตั้ง จะไปออกกฎหมายตั้งก็ได้ไม่ว่า ก็นี้เรา
ก็เขียนแต่หลักใหญ่ ๆ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ประเด็นที่คุณประพันธ์ยกขึ้นมา
จะอยู่ใน ๒ บรรทัดล่างสุดของวรรคสามในมาตรา ๒๔๗ หรือเปล่าครับ ที่เราไปเขียนว่า
ในกฎหมายที่จะจัดให้ภารกิจของท้องถิ่นเป็นเรื่องบริการสาธารณะทั้งหลาย เรายังไปบอกว่า
ให้มีกลไก ให้บัญญัติถึงกลไกและขั้นตอนในการกระจายอำนาจของส่วนราชการให้แก่ท้องถิ่นด้วย
กลไกนี้แหละใช้ใหม่ครับ จะเรียกอะไรของเขาก็ไปว่ากันได้วันหน้าครับ มีให้แล้วครับ

ประธาน : คือเรื่องอะไรบางเรื่อง โอเคถึงแม้ว่าเราไม่ได้ขัดข้อง แต่เรายัง
ไม่สามารถบอกได้ว่าที่ดีที่สุดคืออะไร เพราะฉะนั้นก็เปิดช่องไว้ แล้วก็ไปเถียงกัน ได้อะไรที่ดีที่สุด
ก็ไปออกกฎหมายมามันก็ไม่ได้ ไม่มีอะไรห้าม ที่คิดกันอยู่ในวันนี้ คนที่คิดเขาก็ดีกว่าดี แต่ว่าพอผ่าน
ไปอีกช่วงหนึ่งมันอาจจะไม่ใช่ว่าที่เขาเข้าใจก็ได้ แล้วไปเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญมันก็ตายแห้งแก่

นายประพันธ์ นัยโกวิท : อันนี้เดี๋ยวเวลาเขาถาม เราจะได้อธิบายได้ว่า
มาตรา ๒๔๗ วรรคสามนี้ะครับ มันไปอยู่ในกฎหมายได้อยู่แล้วอะไรอย่างนี้ะครับ

ประธาน : จะใช้กลไกอะไรอย่างไรก็เปิดอ่านกัน บอกว่าเราเปิดทางไว้ให้แล้ว

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ครับ เวลาเราอธิบายจะได้ชัดเจนว่าได้พิจารณาของเขาแล้ว

ประธาน : ข้อสำคัญบอกให้รู้ว่า เราไม่แน่ใจหรอกว่ากลไกที่เขาคิด ณ วันนี้
มันดีที่สุดในที่สุด ก็ไปเถียงกันมาเสียก่อน แล้วถ้ามันดีก็มาออกกฎหมายเอา

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ท่านประธานขออนุญาตเรียนเป็นข้อมูลครับ ของกรณี
ธรรมาภิบาลทางกรรมธิการของ สปท. ทางด้านปกครองส่วนท้องถิ่นเขาก็เสนอมาครับ
แล้วก็น่าจะสอดคล้องที่ท่านอาจารย์ชาติชายได้นำเสนอครับ เพื่อที่จะได้มีการไปแจ้งเขาเรื่องนี้ะครับ
จะได้ยืนยันว่าเรื่องนี้เราก็ได้มีการแก้ไขให้ ส่วนเรื่องการกระจายอำนาจเขามองลึกไปถึงเรื่องว่า
ให้การกระจายอำนาจนั้นส่งผ่านไปถึงภาคประชาชน ให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนในการกำกับ
ตรวจสอบ ผมก็เลยถือโอกาสพูดถึงมาตรา ๒๔๗ ต่อเนื่องไปเลยนะครับว่า ที่เขาเสนอมา
เขาต้องการให้บทบัญญัติว่าด้วยการขัดผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของในองค์กรอื่นที่เรามี
แล้วก็การป้องกันการก้าวก้าวการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการส่วนท้องถิ่น คือให้มาบัญญัติไว้ในนี้

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

ด้วยนะครึบ ประทานโทษ คือเอาเรื่องการขัดกันของผลประโยชน์มาใส่ไว้กับการบริหารราชการ ส่วนท้องถิ่นครึบ

ประธาน : คนเสนอนี้คงไม่ใช่พวกท้องถิ่นแน่

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : ปรากฏว่ามีคุณธวัชชัย ฝักอังกูร ครึบ ผมไม่มั่นใจ แต่ว่า อยู่ในหมวดกรรมาธิการ

นายอัชพร จารุจินดา : ธวัชชัยอยู่มหาดไทย

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : มหาดไทย เขาเป็นคนมหาดไทย

นายอัชพร จารุจินดา : เป็นอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ประธาน : เพราะคราวที่แล้วไปเอามาตรการของคณะรัฐมนตรี ของนายกรัฐมนตรีมาใช้บังคับกับผู้บริหารกับท้องถิ่นเจ้กันระนาวเลย เพราะว่าเป็นลูกจ้างใคร ก็ไม่ได้ แล้วก็ไปทำธุรกิจอะไรก็ได้ และให้เงินเดือนเขา ๘,๐๐๐ บาทใช้เหม ตอนนี้ก็รุ่นวายกันไป แล้วในที่สุดทำอะไรหรือเปล่า กระทรวงมหาดไทยบอกว่ามาตรานั้นของรัฐธรรมนูญยังไม่ใช้ ไปให้คำปรึกษาเขาอีทานั้น พอใครถูกฟ้อง ศาลเขาก็ตัดสินว่าใช้แล้วเจ้กันอีก เขียนรัฐธรรมนูญ เอาสนุกชั่วเล่นไม่ได้ เขิญครึบ

นายภุมรัตน์ ทักชาติพงค์ : อาจารย์ครึบ ขอความรึ้นะครึบ ในการปกครองตนเอง ตามมาตรา ๒๔๖ ถ้ายกตัวอย่างในกรณีของ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เขาบอกว่าเขามีคุณสมบัติ ในด้านนี้ทั้งหมดนะครึบ ทั้งรายได้ จำนวนความหนาแน่นประชากร พื้นที่รับผิดชอบอะไรต่าง ๆ ก็แล้วแต่ แต่เขาขอปกครองตนเองในลักษณะของ autonomous region อย่างนี้จะได้ไหมครึบ แล้วมันจะขัดกับมาตรา ๑ หรือเปล่า

ประธาน : ไม่ได้ ขัดกับมาตรา ๑ ประเทศไทยเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ผู้ใด จะแบ่งแยกมิได้ อันนี้เดิมสมัยก่อนนี้ไม่มีคำว่า ภายใต้บังคับมาตรา ๑ เพิ่งมามีตอนหลังครึบ ๒๕๔๐ มีหรือยัง แต่รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ มีรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ก็น่าจะมี

นายอัชพร จารุจินดา : รัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ มีครึบ

ประธาน : มี เพราะว่ามันเริ่มปล่อยมาก ก็เลยต้องท้วงไว้ว่าต้องเอาภายใต้บังคับ มาตรา ๑ ไว้ คือไม่ให้ใครไปไกล

นายภุมรัตน์ ทักชาติพงค์ : แล้วทีนี้ก็มีบอกว่า คือเขาไม่ได้ขอแยกออกจาก ประเทศไทยนะครึบ แต่เป็น autonomous region ที่อยู่ในประเทศไทย

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

ประธาน : มันก็ขัดกับคำว่า เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน อย่างไร คำว่า อันหนึ่งอันเดียวกัน ภาษาคนมันเหมือนชาวบ้าน ๆ แต่กินความลึกซึ้งมาก เชิญ

นายอัคร จารุจินดา : เรียนท่านประธาน คือจากประเด็นนี้เราสืบเนื่องครับ เดิมนี้ก็จะพูดในมาตรา ๒๔๗ แต่อาจจะอยู่ในนี้ก็ได้ คือรัฐธรรมนูญทั้งรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ นั้นจะมีมาตราหนึ่งเรื่องการกำกับดูแลท้องถิ่นเขียนไว้อย่างมาก ซึ่งจะเป็นหลักประกันเหมือนกันว่าอย่างที่ท่านภุมรัตน์ยกขึ้นว่า คุณจะกำหนดวิธีการปกครองอย่างไรก็ตาม แต่มันต้องอยู่ภายใต้การกำกับของรัฐ แต่ว่าที่เดิมเคยเขียนไว้ เขียนค่อนข้างยาว การกำกับดูแลองค์กรปกครองท้องถิ่น เขาเขียนว่าทำได้เท่าที่จำเป็น เพื่อประโยชน์ของประชาชนและของประเทศ แต่ว่ามันแสดงให้เห็นว่าการกำกับดูแลเขียนในกฎหมายได้ ทีนี้พอเรารู้สึกว่าเราไม่ได้พูดถึงการกำกับดูแลเลย มันจะเข้าใจไปในทางที่ว่าท้องถิ่นนั้นสามารถดำเนินกิจการหรือแยกตัวเป็นอิสระไปจากรัฐบาลกลาง มันอาจจะต้องเติมอะไรสักนิดหน่อยว่า ยังอยู่ภายใต้การกำกับ

เลขานุการ : อยู่ในมาตรา ๒๔๗ วรรคสี่ครับ ท่านครับ

นายอัคร จารุจินดา : วรรคท้าย

เลขานุการ : เราให้ไปออกเป็นกฎหมายลูกครับ

ประธาน : เอมมาตรา ๒๔๖ นี้ออกผ่านหรือยัง ผ่านนะครับ มาตรา ๒๔๗
เชิญอาจารย์วุฒิสาร

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย : ท่านประธานครับ มาตรา ๒๔๗ ผมมี ๒-๓ ประเด็นที่อยากกราบเรียนท่านประธานว่า ด้วยความเห็นของหลายฝ่ายแล้วผมก็พยายามที่จะรับฟังแล้วก็ไม่ไปไกลรายละเอียดแบบที่ท่านประธานให้นโยบายนะครับ ผมคิดว่าในมาตรา ๒๔๗ มี ๒-๓ ประเด็นที่ถ้าเราเขียนก็จะทำให้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้รับการสนับสนุนจากท้องถิ่นเยอะขึ้น

ประการแรก เขาอยากได้คือเรื่องของการกำหนดให้องค์กรท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดบริการสาธารณะในพื้นที่ ซึ่งผมคิดว่าอันนี้ถูกเขียนมาตั้งแต่รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ นะครับ แล้วก็ตอนนี้เนื่องจากเราไปเขียนเรื่องภูมิภาคเข้าไปในรัฐธรรมนูญแล้วหลังจากแก้ไขคราวนี้ ผมคิดว่าถ้าเราใส่ว่า ให้องค์กรท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดบริการสาธารณะให้กับประชาชนในพื้นที่ อันนี้ก็จะเป็นเรื่องแรกที่จะได้ประโยชน์ครับ

เรื่องที่ ๒ ที่อยู่ในมาตรา ๒๔๗ คือเรื่องของอำนาจหน้าที่ครับ ซึ่งอาจจะอยู่ในวรรคแรกนี้ครับ ที่ให้เป็นหน่วยงานหลักและเรากำหนดอำนาจหน้าที่ แล้วก็เฉพาะเรื่อง

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

การส่งเสริมการจัดการศึกษา ความจริงองค์กรท้องถิ่นอยากให้เขียนขยายเรื่องของอำนาจหน้าที่ ไปอีกหลายเรื่องครับ เช่น เรื่องของสาธารณูปโภค สาธารณูปการ เรื่องของการพัฒนาคุณภาพชีวิต การพัฒนาเศรษฐกิจพื้นฐาน เรื่องของการดูแลทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เรื่องการส่งเสริม การกีฬา การศึกษาอบรม การศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี แล้วก็ไปบัญญัติเสียว่า ตามที่ กฎหมายบัญญัติ เหตุผลเรื่องนี้ก็อย่างที่ท่านประธานทราบในกฤษฎีกานะครับว่า มีหลายรายการที่ ท้องถิ่นทำไปแล้ว แล้วก็กลายเป็นปัญหาว่าไม่มีอำนาจหน้าที่ ยกตัวอย่างที่ท่านประธานเคยเล่าให้ ฟังนะครับ หรือการส่งเสริมเรื่องการจัดการกีฬานานาชาติ วอลเลย์บอลนานาชาติ ชายหาดนี้ครับ ของจังหวัดสงขลา สตง. บอกว่าทำไม่ได้ นะครับ ทำได้เฉพาะส่งเสริมวอลเลย์บอลในจังหวัดเท่านั้น ซึ่งจริง ๆ แล้วการจัดกิจกรรมแบบนี้มันส่งเสริมไม่ใช่เฉพาะเรื่องของการกีฬา แต่มันเป็นเรื่องของ การท่องเที่ยว รายได้นะครับ หรือแม้แต่เรื่องบรรพชาสามเณรหมู่ นะครับ ท่านก็บอกว่าบรรพชาได้ แต่ว่าออกค่าสบง จีวรไม่ได้ ทั้ง ๆ ที่สามเณรหมู่ไม่ใช่สามเณรบวชหน้าไฟนะครับ ที่จะให้เจ้าภาพ ออกเอง มันเป็นกิจกรรมที่สร้างเรื่องความสามัคคี ความเป็นปึกแผ่นของสังคม ชุมชน สิ่งเหล่านี้ ที่องค์กรท้องถิ่นเขามีความอดัดมานาน แล้วก็ผมคิดว่าถ้าเราขยายให้เขาไปนี่นะครับ ก็จะเป็นประเด็นที่เขาน่าจะพอใจมากขึ้น

ในส่วนที่ ๓ ครับ ในมาตรา ๒๔๗ ผมคิดว่าเป็นประเด็นเรื่องของรายได้ครับ คือผมเข้าใจประเด็นที่ท่านประธานพูดในวรรคสองว่า รัฐต้องดำเนินการให้องค์กรท้องถิ่นมีรายได้ ของตนเอง ซึ่งผมคิดว่าหลักนี้ถูกแล้ว เพียงแต่ถ้าเราจะขยายเพิ่มเติม เช่น เรื่องของการจัด โครงสร้างภาษีระหว่างรัฐกับท้องถิ่น เพื่อให้ท้องถิ่นมีภาษีของตัวเอง คือที่ผมเสนอให้เขียน แบบนี้หรือส่วนแบ่งภาษีให้ชัดเจนนี้ จริง ๆ แล้วความยากของ ๑๐ ปีที่ผ่านมาในเรื่องการกระจาย อำนาจ คือเรื่องของการกระจายอำนาจทางการคลัง คือกระทรวงการคลังนี่ถือว่าระบบภาษีเป็น highly centralized นะครับ เป็นเรื่องของรัฐกลาง -----

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

เพราะฉะนั้นท้องถิ่นจึงกลายเป็นพึ่งพากับเงินในส่วนที่เป็นเงินอุดหนุนเสียเป็นส่วนใหญ่ แต่ไม่ได้พูดในเรื่องของส่วนแบ่งภาษี เพราะฉะนั้นถ้าเรากำหนดเรื่องของการจัดให้มีรายได้ของตนเองแล้วจะขยายเพิ่มเติมบ้าง เช่นเรื่องของการจัดสัดส่วนเรื่องโครงสร้างภาษี ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นภาษีใหม่ ผยกตัวอย่างเช่นภาษีมูลค่าเพิ่ม ๑ ต่อ ๙ ก็สามารถจัดใหม่ได้เป็น ๒ ต่อ ๘ ๓ ต่อ ๗ ซึ่งทำแบบท้องถิ่นก็มีรายได้ขึ้นมาเองและไม่ต้องพึ่งเงินอุดหนุน เพราะตัวเงินอุดหนุนทำให้ท้องถิ่นถูกแทรกแซงโดยการเมืองและเป็นเครื่องมือของนักการเมืองมากกว่านะครับ อันนี้ก็เป็นประเด็น ๓ ประเด็นที่ผมคิดว่าจะอยู่ในส่วนของมาตรา ๒๔๗

ส่วนประเด็นสุดท้ายในมาตรา ๒๔๗ มีหลายท่านได้พูดถึงแล้วในเรื่องของการกระจายอำนาจเขาก็เป็นห่วง ถ้าไม่เขียนในเชิงว่าให้ส่งเสริมให้การกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นก็จะกลายเป็นเส้นทางที่ถูกบล็อกถอยหลังกลับจากรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ซึ่งตรงประเด็นนี้ก็จะประเด็นที่ทำให้ท้องถิ่นมีความเป็นห่วง

ประเด็นสุดท้ายในมาตรา ๒๔๗ เหมือนกันคือเรื่องของการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ซึ่งท่านประธานกรุณาเขียนไว้แล้วในบทบัญญัติ ซึ่งผมคิดว่าอันนี้ก็ต้องไปทำกฎหมายให้เหมาะสม เพราะว่าแต่เดิมมาเราอนุโลมขายหนังสือพิมพ์ให้เทศบาลก็ต้องออกจากตำแหน่งนายก ผมก็คิดว่าอันนี้ก็เหมาะสมเพียงแต่เราต้องทำให้ชัดว่าเราต้องไปออกกฎหมายไม่ใช่เป็นเฉพาะเรื่องของอัตโนมัติตามการขัดกันแห่งผลประโยชน์ของการเมืองระดับชาติ ในมาตรา ๒๔๗ ผมมีความเห็นตรงนี้

แล้วก็ประเด็นสุดท้ายถ้าจะเพิ่มในมาตรา ๒๔๗ คือผมคิดว่าในอนาคตรูปแบบการทำงานขององค์กรท้องถิ่นที่จะเปิดโอกาสให้เกิดรูปแบบการบริการสาธารณะที่หลากหลายมากขึ้นในเชิงความร่วมมือ ไม่ว่าจะเป็นความร่วมมือระหว่างท้องถิ่นด้วยกันเองร่วมกับเอกชน องค์กรภาคเอกชน หรือแม้แต่รัฐเองผมคิดว่าถ้าเราขยายตรงนั้นได้ ก็จะทำให้การจัดการเชิงพื้นที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นและแก้ปัญหาเรื่องคำว่าจังหวัดจัดการตนเอง เพราะว่าวันนี้จังหวัดจัดการตนเองผมเชื่อว่าในยุคนี้ตอนที่ทำฉบับที่แล้วก็เขียนไม่ได้ เขียนในที่สุดก็เขียนไม่ได้ ผมคิดว่าเครื่องมือสำคัญของการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่คือ ไปกำหนดรูปแบบการบริหารจัดการในเชิงของความร่วมมือให้มากขึ้น ซึ่งถ้าตรงนี้เขียนเป็น key ไว้ในการทำประมวลกฎหมายก็จะสามารถขยายเรื่องเหล่านี้ออกไปได้ ผมมีเรื่องกราบเรียนท่านประธานในประเด็นมาตรา ๒๔๗ ๔-๕ ประเด็นครับ

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

นายเอียรชัย ฌ นคร : ท่านประธานครับ เรื่องของอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่นที่เราพูดใช้คำว่าบริหารสาธารณะ วันก่อนฟังอาจารย์สมชัยพูดท่านบอกว่าจะใช้คำว่าเรื่องของกิจกรรมสาธารณะ แล้วก็บริหารสาธารณะ ๒ คำ ควบคู่กันไปและมันจะ cover ทั้งหมดครับ

ประธาน : แต่ความจริงที่เราเขียนตรงนี้นั้นมันยิ่งกว่าหลัก มันคือบอกว่าอะไรบ้างที่เขาเป็นคนทำคนเดียวซึ่งน่าจะดีกว่า แล้วมันสอดคล้องกับที่อาจารย์วุฒิสารว่า เพียงแต่เราต้องโน้ตไว้ว่าต้องไปแก้กฎหมายนี้ภายในเวลาเท่าไร แต่บทเฉพาะกาลเรายังไม่มี คราวนี้ตรงนี้ผมคิดว่าถ้าตัวนั้นใช้ได้ก็ไม่ต้องมีก็ได้ เรื่องภาษีแบบนี้พอได้ไหมอาจารย์วุฒิสาร

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ต้นไชย : ได้ครับ

ประธาน : แต่ที่หลักใหญ่มาจากภาษี จากระบบภาษีเพื่อให้ชัดเจนขึ้น เขาไม่มีปัญหาจัดเก็บได้เอง เพราะว่าค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บจะกินหมดเพียงแต่ว่าบอกว่าภาษีอะไรเป็นของเขา แล้วสรรพากรไปเก็บมาแล้วก็ส่งให้เขาไป เพราะว่าสรรพากรเขาก็ซาร์จเรา ๕ เปอร์เซ็นต์

นายชาติชาย ฌ เชียงใหม่ : ท่านประธานขออนุญาตเรียนถามความเห็นเรื่องภาษีคือเมื่อสักครู่ท่านประธานบอกว่าท้องถิ่นทั่ว ๆ ไปเขาก็ไม่มีความสามารถในการเก็บภาษีได้เอง ผมเห็นบางประเทศในยุโรปอย่างฝรั่งเศสที่เราไปเอาตัวแบบเทศบาล อบจ. เขามา เขาก็ไม่ให้ท้องถิ่นเก็บภาษีเองเขาก็มีกรมสรรพากรเขาเก็บแล้วเขาก็ซาร์จค่าเก็บก็ได้เป็นมรรคเป็นผล ผมก็เคยถามเขา เขาบอกต้องใช้วิธีนี้เพราะไม่อย่างนั้นก็แบบที่บ้านเราก็เกรงใจกันผลประโยชน์ทับซ้อนเพียงแต่ว่าจะขึ้นภาษีอะไรที่ประชุมร่วมกันระหว่างตัวแทนของเทศบาลกับของอะไรต่าง ๆ กับรัฐบาลกลางก็เป็นคนเก็บให้

ประธาน : ผมคิดว่าเขาไม่ได้เป็นห่วงเรื่องการจัดเก็บ

นายชาติชาย ฌ เชียงใหม่ : ถ้าหากบ้านเราจะพอมีวิธีทำให้สรรพากรเขาเป็นคนเก็บแล้วซาร์จค่าเก็บได้ไหม

ประธาน : เพราะเวลานี้เขาเก็บให้อยู่แล้ว

นายชาติชาย ฌ เชียงใหม่ : ผมยังเห็นภาษีโรงเรือน ภาษีพื้นที่เทศบาลยังเก็บอยู่

ประธาน : แต่อันนั้นเขาต้องเก็บเองเพราะว่าอยู่ในพื้นที่เขา แล้วเขามีกลไกพอที่จัดเก็บได้ แต่ภาษีอะไรไปรวม ๆ ที่จะแบ่งให้เขา

นายชาติชาย ฌ เชียงใหม่ : ภาษีแบ่งรัฐบาลกลางเก็บให้ แต่ว่าของฝรั่งเศสทุกภาษีกรมสรรพากรเก็บให้หมดไม่ได้ให้ท้องถิ่นเก็บ เพราะว่าเขาบอกว่ารัฐวิไลหมด อย่างของเรา

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

ภาษีเก็บเองก็มีแค่ ๑๒ เปอร์เซ็นต์ ที่เขาไปจดสถิติศึกษากันมาก็เลยเป็นอะไรที่เหมือนกับอิสระ ไม่ได้สักที เพราะว่าภาษีนอกจากฐานแคบแล้วก็เก็บเองได้น้อยด้วย อันนี้ก็เลยเรียนถามเฉย ๆ ว่าคงไปเขียนเรื่องนี้ไม่ได้ ไปแก้ในชั้นของประมวลรัษฎากรหรือว่าวิธีการจัดเก็บอีกที

ประธาน : เชิญครับ

นางจรี วิจิตรวาทการ : คือว่าปัญหานั้นคือหลายด้านอาจารย์วุฒิสารท่านก็คงทราบดี เรื่องการจัดเก็บไม่มีประสิทธิภาพจัดเก็บไม่ได้ เกรงใจกัน มีอิทธิพลที่อาจารย์ชาติชายพูดนั้นเป็นประเด็นที่จริง แต่ว่าเขามีปัญหาอย่างเช่น ถ้าเอสโก๊ โลตัสตั้งอยู่ในท้องถิ่น VAT ที่เก็บมาก็เปอร์เซ็นต์ ควรจะให้ท้องถิ่นก็เปอร์เซ็นต์มาที่ส่วนกลาง สัดส่วนของการแบ่งอันนี้ที่ดิฉันคิดว่าเขาคงไม่ค่อย happy เพราะไม่เป็นธรรม หลายอย่างที่เป็นพวกโรงงานที่ตั้งอยู่บริษัทใหญ่ ๆ ที่ไปอยู่ สัดส่วนของ VAT จะให้เท่าไร นอกจากนี้แล้วเงินอุดหนุนที่เขาได้รับไม่ใช่อุดหนุนและมาจริง ๆ สมมุติว่า ๒๒ เปอร์เซ็นต์ ๒๓ เปอร์เซ็นต์ เขาไม่เคยได้ ๓๐ เปอร์เซ็นต์ แต่ว่า ๒๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ ที่มามันมีโครงการติดมาด้วย โครงการของส่วนกลางที่กระทรวงมหาดไทยและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นคุณ mark ไว้เลยว่าคุณต้องทำโน้นทำนี้ เพราะฉะนั้นจริง ๆ เขาไม่ได้สัดส่วนที่เขาควรจะได้ พวกนี้คือปัญหาที่ทำให้เขาไม่ได้อิสระและไม่สามารถใช้เงินได้เต็มที่ เขาใช้คำว่าไม่สามารถจะปลดแอกได้ ซึ่งใช้กันบ่อยว่าปลดแอกไม่ได้ถึงแม้ว่าจะดูว่ามีอิสรภาพแต่จริง ๆ แล้วไม่มีแม้กระทั่งมีเขตหนึ่งที่ดินเคยไปคุยด้วย มีโครงการที่ให้ปลูกต้นไม้ทั้ง ๆ ที่พื้นที่เขาไม่ค่อยมีและต้นไม้เต็มอยู่แล้วไม่มีพื้นที่จะปลูกต้นไม้ใหม่ แต่ว่าเป็นโครงการที่ทางส่วนกลางบังคับให้ต้องทำและจัดสรรเงินเท่าไร สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องของความไม่เป็นธรรม แต่ว่าการขาดประสิทธิภาพของเขาเองก็เข้าใจ เรื่องภาษีท้องถิ่นที่อาจารย์ชาติชายพูดถึงแน่นอน ถ้าจริง ๆ ถ้าปรับไปเป็นระบบให้ส่วนกลางช่วยเก็บทุก ๆ อย่างแล้วเขาจ่ายเงินให้อาจจะดีขึ้น เพราะว่าอิทธิพลท้องถิ่นมีเยอะเหลือเกิน แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นดิฉันคิดว่าเราคงไม่สามารถจะใส่ระบุเข้าไปในนี้ทั้งหมด แต่ว่าการที่จะให้ท้องถิ่นเข้มแข็งขึ้นเป็นหลักที่จะต้องช่วยกันสนับสนุน และในระยะยาวจริง ๆ แล้ว ๒ ส่วนที่มันคู่ขนานกันระบบของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กับระบบของท้องถิ่นดิฉันคิดว่าของ อบต. มันไม่ควรจะซ้ำซ้อนกันจริง ๆ แล้วในระยะยาวต้องเอาอันใดอันหนึ่ง ที่เรามี ๒ อย่างคู่ขนานกันมันไม่ทำให้เข้มแข็งจริง ๆ มันเป็นการทับประชาชนด้วย ดิฉันคิดว่าอย่างนั้น

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ขออนุญาตอีกทีที่กำลังอยู่ในวรรคสองของมาตรา ๒๔๗ ตัวแดง ๆ ผมคิดว่าที่เราเขียนเดิม รัฐต้องดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

มีรายได้ของตนเอง คำว่ามีรายได้ก็กว้างแล้วมันมาสารพัดแบบทั้งภาษี ทั้งค่าธรรมเนียม ค่าปรับ แล้วเรามาเติมว่าโดยจัดให้มีระบบภาษีหรือการจัดสรรภาษี พวกไปออกกฎหมายก็จะเหลือแต่ภาษี ค่าธรรมเนียมจะไม่มีเลย เพราะว่ามันเหมือนกับว่าโดยจัดให้มีระบบภาษี คนก็จะไปคิดว่ารายได้ เป็นแค่ภาษีเท่านั้นเอง ไม่ใช่เรื่องค่าธรรมเนียม ค่าปรับ ค่าเช่าที่เขาจะได้รายได้ของเขามีเยอะเยอะเลย เลยคิดว่าจะเขียนอย่างไรดี ที่ท่านขีดฆ่าไปแล้วให้สามารถดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้อย่างเพียงพอ ที่จริงมันก็เป็นคำที่สวย ผมอยากเรียนถามเรื่องระบบภาษีการจัดสรรภาษีเท่านั้นเองว่ากลัวว่ามัน จะแคบไป เพราะว่ารายได้มาจากหลายแหล่ง

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย : ขออนุญาตว่าจริง ๆ ประเด็นที่ท่านอาจารย์ชาติชาย พูดถูก และผมคิดว่าจริง ๆ คือการจัดระบบภาษีเป็นเครื่องมืออันหนึ่ง คือถ้าไม่เขียนการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างภาษีก็จะไม่เกิด แต่อันที่ ๒ ที่อาจจะต้องเติมไปด้วยคือเรื่องของการส่งเสริมการพัฒนา รายได้ของท้องถิ่นเอง พวกนี้คือกิจการพวกงานเทศพาณิชย์ทั้งหมดซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการ พัฒนาเศรษฐกิจพื้นฐานของท้องถิ่น เพราะฉะนั้นจริง ๆ จะต้องมีช่องทางของการจัดหารายได้ ของท้องถิ่นที่ไม่ใช่รูปภาษีที่เป็น non - taxrevenue ด้วยครับ

เลขาธิการ : รัฐต้องดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้ของตนเอง โดยจัดให้มีระบบภาษีหรือการจัดสรรภาษีที่เหมาะสม และส่งเสริม และพัฒนาการหารายได้อื่น ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้เพื่อให้สามารถดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้อย่างเพียงพอ ในระหว่างที่ยังไม่อาจดำเนินการได้ ให้รัฐจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไปพลางก่อน

ประธาน : พอได้ไหมอาจารย์วุฒิสาร

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย : ได้ครับ

ประธาน : เชิญต่อครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย : คือผมคิดว่า เพียงแต่ว่าในวรรคหนึ่งที่ท่านประธาน เขียนแล้วตัดออกคือ ความเป็นหน่วยงานหลักจริง ๆ ถ้าเขียนผมคิดว่าน้อยไม่เท่าไร แต่ความหมายเชิง support สูงมาก คำ ๆ เดียวมีความหมายเยอะ ถ้าจะหาที่ใส่ไว้ตรงไหนผมเชื่อว่าขายได้เยอะ อันนี้ พูดในเชิงตลาดแล้วนะครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ในส่วนของผู้ที่เสนอแนะมาในมาตรา ๒๔๗ ก็มีหลายคน ของนายธีรยุทธ หล่อเลิศรัตน์ ควรเพิ่มบทบาทท้องถิ่นเรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

และสิ่งแวดล้อม ของผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งสถาบันสิทธิมนุษยชน เสนอว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ และสร้างความมั่นคงเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ และสังคม เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยอย่างน้อยต้องมีอำนาจหน้าที่ ในด้านการพัฒนาสุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น การสาธารณสุขโรคและสาธารณสุข การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การรักษาความปลอดภัย การพัฒนาเศรษฐกิจพื้นฐาน การกีฬา การศึกษาอบรม การส่งเสริมศาสนา การจัดการศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีของท้องถิ่น ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

ประธาน : เอามาไว้ติดกันจะได้ต่อเนื่องกัน

เลขานุการ : ต้องสอดคล้องกับรายได้ของท้องถิ่นตามวรรคสาม

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย : ผมคิดว่าตรงที่ต้องสอดคล้องกับรายได้ท้องถิ่น น่าจะเอาออก เพราะว่าวันนี้เรากำลังพูดเรื่องบริการนำ

นายธนาวุฒิ สัจข์ทอง : มันต้องเขียนเพราะว่าตอนนี้ก็เถียงกันอยู่ว่ามีแต่งงานไป เงินก็ไม่ไปแล้วเขาก็ทำกันไม่ได้ เพราะฉะนั้นการสอดคล้องกันมันก็จะได้

ประธาน : คือเวลาไปให้ เป็นหน้าที่หลักต้องไปพร้อมเงินคือต้องจัดเงินไปด้วย

นางจรี วิจิตรวาทการ : ถ้าให้เงินแล้วมีโครงการตามไปทิ้งไปหมดเขาก็ทำอะไร ไม่ค่อยได้ อันนั้นจะป้องกันได้หรือเปล่า ที่กระทรวงมหาดไทยมีเพียบเลยให้ทำนี้ทำโน้น กลายเป็น ๒๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ เขาไม่ได้ใช้ของเขาจริง ๆ

ประธาน : พอไปใช้เป็นภาษากฎหมายหน้าที่หลักก็ไม่ได้ เพราะหน้าที่หลัก จะกลายเป็นว่าหน้าที่อื่นเป็นหน้าที่รอง แต่ความมุ่งหมายเราก็คือให้เขาเป็นหัวใจ พอบอกว่าเป็น ผู้จัดทำหลักฟังก์ก็จะไม่เข้าใจ

เลขานุการ : ท่านอาจารย์ขออนุญาตแก้ไขเมื่อสักครู่นี้ใช้คุณธวัชชัย พักอังกฤษ ในเรื่องท้ายสุดเรื่องขัดผลประโยชน์ คนที่เสนอคือคุณธวัชชัย เทอดเผ่าไทย ผมไม่มั่นใจว่าแกเอาซีพอะไร

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย : ผู้ว่าครับ

ประธาน : อย่างนี้พอไปได้ไหม ลด แลก แจก แถม เชิญครับ

นายภูมรัตน์ ทักษาดิพงษ์ : อาจารย์ครับผมเรียนถามหน่อย คือ อบจ. มีงบประมาณเยอะแยะ แล้วก็ไต่บที่ทางส่วนกลางจัดสรรไปให้เห็นเขาว่าเฉลี่ยทั่วประเทศแห่งละประมาณ ๘๐๐ ล้านบาทต่อปี และนอกจากนั้นก็ทางภาษีอะไรต่าง ๆ ด้วย ทีนี้ อบจ. เขาทำอะไร

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

เพราะว่าพื้นที่ที่เขาทำมันเป็นพื้นที่ที่เทศบาล อบต. อะไรต่าง ๆ เขาก็ทำกันหมดแล้ว และพื้นที่ของ อบจ. มันจะอยู่ตรงไหนและ อบจ. ทำอะไรครับ

ประธาน : เขาทำในสิ่งที่พวกท้องถิ่นที่อยู่ในเขตไม่ประสงค์จะทำหรือทำไม่ได้ เพราะมันข้ามเขต หรือไปสนับสนุน ซึ่งจริง ๆ เป็นปัญหาการราคาซึ่งของประเทศที่ไม่สามารถจัดการขั้นเด็ดขาดได้ เพราะว่าปล่อยจนเติบโตจนมีอิทธิพลพอ ความจริงต้องหมดไปแล้ว องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือมีฉะนั้นก็ต้องยุบ อบต. ที่ยังไม่เจริญเพียงพอ แล้วก็ให้มีพื้นที่นั้น เหลือสำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่ก็ทำไม่ได้ทั้ง ๒ อย่าง ก็เลยการราคาซึ่งกันอยู่อย่างนี้ ยังดีเขาไม่มาบังคับให้เราเขียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดลงในรัฐธรรมนูญเพื่อคุ้มครองไม่ให้เขา ถูกลดออกแบบกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานที่จริงผมว่าเป็นเรื่องว่ากฎหมายเรา ไม่ชัดเจนในแง่ของการกำหนดภารกิจที่แตกต่างกันของแต่ละองค์กรในแต่ละจังหวัด อย่างเช่น อบจ. ก็ยกตัวอย่าง อบจ. ทำการศึกษาสนับสนุนระดับมัธยมต้น มัธยมปลาย เทศบาลก็สนับสนุนแค่ประถมศึกษา ก็เป็นเรื่องของหน้าที่ใครหน้าที่มันแต่ละแห่ง ก็ไม่ได้เกี่ยวกับพื้นที่ว่าในเขตจังหวัด เขตเทศบาลอะไร ที่นี้เมืองฝรั่งในอเมริกา ในฝรั่งเศส ในอังกฤษเขาก็ไม่เคยเถียงอย่างเรา เพราะเขารู้ชัดว่า อบต. มันทำอะไรกับการศึกษาตรงไหน สำหรับชั้นอะไร กลุ่มคนไหน เทศบาลทำตรงไหน เพราะฉะนั้นบ้านเราเอาไปปนกันทั้งคู่ก็เลยเถียงกัน

ประธาน : มันเกิดขึ้นมาจากในประวัติศาสตร์ตอนที่จอมพล ป. ไปดูงานที่ฝรั่งเศส แล้วเกิดความรู้สึกว่าท้องถิ่นเป็นเรื่องสำคัญ เพราะฉะนั้นประชาชนทั้งหมดควรจะต้องดูแลตัวเอง ในเรื่องท้องถิ่น พอกลับมาจะเอาเทศบาลไปปกครองทั้งหมดก็ไม่ได้ ก็นึกขึ้นได้ว่าเขาตั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดขึ้นมาให้ปกครองดูแลพื้นที่นอกเขตเทศบาล สมัยก่อนมีเทศบาลแล้วก็เพื่อให้ประหยัดค่าใช้จ่ายก็ให้ผู้ว่า เป็นนายก อบจ. แล้วก็เรื่อยมา พอตอนหลังมาเปลี่ยนถ้าเลือกตั้งนายก อบจ. อันนี้ก็ถูกฟลัคไปครั้งหนึ่ง เพราะมันไม่มีพื้นที่แล้วก็ถูกเทศบาลรุกเร้าเอาจนกระทั่งแทบจะเอาตัวไม่รอดเหมือนกัน ก็ทำท่าจะยุบ ๆ แล้ววันหนึ่งเขาเกิดมีพลังฮึดอะไรขึ้นมาไม่รู้ เขาได้เงินในการจัดสรรเข้าใจว่ากระทรวงการคลังอาจจะเสียท่าก็ได้ที่ไปจัดสรรค่านวมวิธีไหนไม่รู้ อบจ. ได้เงินมากที่สุดคราวนี้พลังก็เกิด ก็นั่งเป็นเสี่ยคุมถุงเงินอยู่ ถามว่าทำไม สตง. เขาบอกว่า สตง. ตอนนี้กำลังไล่ล่า ก็เพราะเหตุอำนาจที่มันซ้อน ๆ กันอยู่ถึงทำให้เกิด category ที่ว่าอันนี้เข้า อันนี้ไม่เข้า จนกระทั่ง

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

ถูกเรียกเงินคืนจนจะฆ่ากันตายอยู่ มันก็เป็นอะไรที่ในที่สุดก็แก้ไม่ได้เพราะไปยุบก็ไม่ได้ ยุบก็คงเกิดเรื่อง
เชิญครับ

นายเถียรชัย ณ นคร : พอดีผมอ่านไม่ได้ละเอียดเท่าไร ไม่ทราบว่ามีส่วนหนึ่งส่วนใดใหม่
ที่เราเขียนแล้วจะเป็นการช่วยส่งเสริมให้เกิดการทำงานร่วมกันระหว่างท้องถิ่น ในกิจการหรือ
บริการสาธารณะบางอย่างที่มันใหญ่เกินไปสำหรับท้องถิ่น

ประธาน : มันก็เป็นเรื่องรายละเอียดของกฎหมายซึ่งเขามีเขียนของเขาอยู่แล้ว
ว่าถ้าเป็นเรื่องระหว่างเขตเทศบาลหรือท้องถิ่นอื่นเช่นท่าถนนข้าม มันจะให้เทศบาลทำมาจ่ออยู่แค่นี้
และให้อีกเทศบาลหนึ่งรับช่วงทำต่อทำไม่ได้ก็ให้ อบจ. ทำที่เดียวข้ามไป กรณีอย่างนั้นพวกเทศบาล
เขาก็โอเคเพราะเป็นเส้นทางระหว่างจังหวัด ระหว่างเทศบาล ก็มีเงินเหลือเยอะพวกมหาวิทยาลัย
ได้ฟังเยอะ

นายเถียรชัย ณ นคร : มีประเด็นบางเรื่องอย่าง พ.ร.บ. เทศบาลเขาจะมีการพูดถึง
สหการ แต่ว่าในทางปฏิบัติอาจจะเป็นปัญหาที่วุ่นวายไม่ได้ไปกำหนดรายละเอียดในส่วนนั้นไว้
มันก็เลยเกิดปัญหา

ประธาน : แต่ตอนหลังเขาแก้แล้วไม่จำเป็นต้องเป็นสหการ คือเขาสามารถทำงาน
นอกเขตได้แล้ว เมื่อได้รับความยินยอม หรือสามารถจะร่วมมือกันทำก็ได้ กฎหมายท้องถิ่นแก้ไปไม่
จำเป็นต้องทำสหการอย่างเดียวเชิญครับ

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย : ท่านประธานครับ ประเด็นเรื่องความร่วมมือ
ผมยังคิดว่าถ้าท่านประธานจะกรุณาเติมอะไรตรงไหนไว้ จริง ๆ จะไม่ใช่ความร่วมมือระหว่าง
ท้องถิ่นด้วยกันเองเท่านั้น แต่เป็นความร่วมมือระหว่างท้องถิ่นกับเอกชน หรือท้องถิ่นกับ
ภาคประชาสังคม ซึ่งวันนี้หลักการที่พูดกันเรื่อง contestability ก็เป็นหลักการสำคัญว่า
ถ้าท้องถิ่นทำอะไร ประชาชนทำได้ดีกว่าก็อาจจะให้ท้องถิ่นเอาไปทำได้ให้ประชาชนทำได้
ผมยกตัวอย่างวันนี้ ท่านประธานคงทราบเรื่อง อบจ. ที่ทำโรงพยาบาลที่ภูเก็ตแล้วก็มีการจ้างเหมา
บริษัทโรงพยาบาลเอกชนให้มาช่วยบริหาร วันนี้ก็มีปัญหาการตีความว่าอย่างนี้ทำไม่ได้ เพราะว่า
ไม่ใช่การทำงานร่วมแบบกฎหมายที่เปิดไว้ เขาก็แนะนำว่าถ้าจะทำอย่างนั้นต้องทำแบบพหุ
คือให้มีหมอสักัด อบจ. ๒ คน และที่เหลือก็ไปจ้างเพิ่ม ประเด็นอย่างนี้ในอนาคตผมคิดว่าจะเป็น
รูปแบบของพัฒนาการของการทำงานร่วมที่จะตอบโจทย์เรื่องการทำงานพื้นที่มากขึ้น ระบบแผน
สัญญาระหว่างรัฐกับท้องถิ่นก็จะเป็นเครื่องมือสำคัญ ซึ่งอันนี้โดยหลักไม่ควรอยู่ในรัฐธรรมนูญ

แต่ถ้าถ้าไม่เขียนเปิดอะไรไว้ชนิดหนึ่งตอนไปทำกฎหมายประมวลจะไปได้ยากมาก ผมก็เลยคิดว่า ถ้าเปิดช่องเอาไว้สักนิดหน่อยว่า มันมีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น หรือการทำวิสาหกิจท้องถิ่น การทำวิสาหกิจ หรือแม้แต่องค์การมหาชนท้องถิ่นซึ่งผมทราบว่าท่านประธานไม่ค่อยเห็นด้วย มันน่าจะเป็นโอกาสของการพัฒนาต่อไปครับ

ประธาน : เมื่อสักครู่ว่าจะไรนะที่ผมไม่ค่อยเห็นด้วย

รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย : องค์การมหาชนท้องถิ่นครับ

ประธาน : ผมไม่ใช่ไม่เห็นด้วย คือบังเอิญกรณีที่เกิดขึ้นมันมักจะเป็นกรณีที่กำลังจะยกย้ายถ่ายเทมากกว่า ในหลักการผมไม่ได้ขัดข้องอะไร นี่เขากำลังจะทำกฎหมายรักษาความสะอาด เพื่อให้ท้องถิ่นสามารถให้เอกชนตั้งโรงเผาขยะทำไฟฟ้าได้ เราก็แนะนำเขาว่ามันทำไม่ได้หรอกเพียงแค่งกฎหมายฉบับเดียว มันมีกฎหมายอื่นหลัก ๆ ด้วยนะ ๔-๕ ฉบับ คุณออกกฎหมายอันนี้ไปแล้วคุณก็ไม่มีวันตั้งโรงขยะได้ เพราะคนที่ได้รับอนุญาตจากคุณให้ไปทำมันไม่มีวันจะผ่านด่านอีก ๔-๕ กระทรวงนั้นได้ ยกเว้นแต่คุณจะรวมเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน แล้วก็จะมีคณะกรรมการขยะแห่งชาติได้เพื่อที่จะจัดการมันทีเดียว เขาก็บอกว่าเขาเห็นด้วย แต่ว่าตอนนี้ขยะมันเหม็นขอเอาอันนี้ก่อน ผมก็โอเคก็ได้ก็ทำให้ก่อน แต่เราทำแล้วคงจะบอกเขาไปว่าที่ทำไปนั้นแล้วใช้ไม่ได้ เพราะมันไม่มีวันที่จะทำได้ พอสิ่งแวดล้อมเขาก็บอกว่าเวลาใครจะไปทำลายขยะติดเชื้อจะต้องทำตามกระบวนการต้องมีมาตรฐาน ส่วนโรงงานเขาก็มีขยะทั้งที่เป็นอันตรายและไม่เป็นอันตราย ใครจะไปจัดเก็บก็ไม่ได้ต้องไปขออนุญาตจากเขา ผมก็ถามว่าและถ้าโรงงานมันเอาขยะมาทิ้งในถึงเทศบาลคุณจะให้เทศบาลเขาทำอย่างไร เขาบอกต้องแจ้งเขา แล้วถ้าแจ้งแล้วคุณไม่ไปทำ เขาบอกต้องทำ ผมก็ถามว่ากี่วันที่คุณทำ เขาบอกไม่เกิน ๓๐ วัน ผมก็ถามว่าถ้าระหว่าง ๓๐ วัน เอาขยะไปทิ้งไว้ที่หน้ากรมโรงงานอุตสาหกรรมคุณก่อนได้ไหมเพราะชาวบ้านเหม็น เขาก็เฉย ๆ ไป ผมก็บอกโอเคได้ถ้าอย่างนั้นแต่ขอต่อรองเหลือ ๓ วัน แล้วก็บอกว่าเมื่อ ๓ วัน แล้วเจ้าหน้าที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมไม่มาทำให้เทศบาลดำเนินการได้ตามที่เห็นสมควร และให้ถือว่าเจ้าหน้าที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมจงใจละเลยไม่ปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น เพื่อให้ผิดมาตรา ๑๕๗ นี้กำลังเขียนไปแล้วดูว่าจะเป็นอย่างไร คือเจ้าหน้าที่ทุกคนจะเอาแต่อ่านาจไม่ได้ นึกถึงประชาชน ผมเพิ่งเข้าใจว่าทำไมชาวบ้านเขาเรียกร้องสิทธิ พอไปทำกฎหมายพวกนี้รู้สึกได้เลยว่าจริงของเขา คือขนาดเขียนไว้ทุกคนก็นึกถึงแต่อ่านาจไม่ได้นึกถึงหน้าที่ของตัวเอง เชิญครับ

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

นายเชษฐ โทณะวณิก : ขอบพระคุณครับ ท่านประธานครับ ประเด็นที่ท่านอาจารย์วุฒิสารพุดถึงเรื่องนี้อาจจะมีความหลากหลายของการให้บริการสาธารณะครับ คือในหลาย ๆ ประเทศนี้ครับ เขาใช้ ผมไม่แน่ใจว่าจะแปลเป็นไทยว่าอะไรนะครับ ที่เรียกว่า contestability นี้ครับ คือไม่ได้มีการจำกัดว่าไม่ให้รัฐทำแข่งกับเอกชนด้วย แล้วก็ไม่ได้มีข้อจำกัดว่าเอกชนจะให้บริการสาธารณะไม่ได้ แต่ว่ารัฐจะประเมินอยู่เสมอครับว่าบริการสาธารณะลักษณะใดควรจะให้ทางท้องถิ่นทำเป็นหลักหรือให้ท้องถิ่นทำไปเลย หรือว่าอันไหนท้องถิ่นทำร่วมกับส่วนกลาง หรืออันไหนส่วนกลางควรจะทำ และถ้าหากว่าประเมินแล้วพบว่าบริการสาธารณะใดที่รัฐทำร่วมกันไปกับเอกชนและจะเป็นการกระตุ้นให้มีการขยายตัวของตลาดและประชาชนได้รับบริการที่ดีขึ้น รัฐก็จำเป็นที่จะต้องทำอยู่ แต่ถ้าหากบริการสาธารณะใดที่รัฐไม่ควรที่จะต้องทำ แต่ควรที่จะให้เอกชนทำก็สามารถที่จะให้เอกชนดำเนินการไปได้ รวมถึงว่าถ้าหากว่าให้เอกชนทำแล้ว ในบางกรณีอาจจะไม่สามารถตอบสนองประชาชนได้ แต่ประชาชนเขาสามารถที่จะรวมตัวกันได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งร่วมกันกับพวกองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรต่าง ๆ แล้วจัดให้มีการบริการสาธารณะที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้มากกว่านี้ครับ ก็สามารถทำให้องค์กรเหล่านี้เข้ามามีส่วนร่วม รวมถึงประชาชนด้วยนี้ครับ ผมเลยคิดว่าถ้าหากว่าเราจะเปิดช่องให้สามารถมีการดำเนินการในลักษณะนี้ได้นี้ะครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เคยเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ รัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ที่บอกว่า ไม่ให้รัฐไปแข่งกับเอกชนนี้ครับ แล้วก็มีการตีความไปว่าไม่ให้แข่งเลยในทุกกรณี ซึ่งถ้าหากว่าในเชิงของการจัดบริการสาธารณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับท้องถิ่นนี้ครับ ถ้ามันไม่มีบ้างเลย บางทีมันไม่สามารถที่จะทำให้มีแรงกระตุ้นให้ภาคเอกชนหรือว่าบรรดาคนที่เข้ามาให้บริการสาธารณะสามารถที่จะทำให้มันสอดรับกันทั่วประเทศได้ แล้วก็มีการเจริญก้าวหน้าครับ มันก็อาจจะต้องมีรัฐเข้าไปกระตุ้นให้มีการแข่งบ้าง แต่ถ้าหากว่าพอแข่งแล้วเขาเดินเองได้ก็ค่อยถอยออกมาแล้วก็ให้เขาดำเนินการไป การจัดบริการสาธารณะก็จะหลากหลายมากขึ้น แล้วก็ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ดีขึ้นนะครับ ขอบพระคุณครับ

ประธาน : เชิญอาจารย์สมคิด

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ : ท่านประธาน ผมมีเรื่องหลักการกว้าง ๆ เรื่องหนึ่งและเรื่องรายละเอียดอีกเรื่องหนึ่ง เรื่องหลักการกว้าง ๆ เท่าที่ดูตั้งแต่ต้น ท่านประธานครับ รวมทั้งเรื่องกฎหมายท้องถิ่นด้วย เข้าใจว่าเราพยายามร่างรัฐธรรมนูญให้สั้นซึ่งน่าจะถูกลักการ แต่ว่าพอร่างสั้นคนก็จะเป็นห่วงครับว่า เรื่องนั้นเรื่องนี้ เรื่องนั้นซึ่งเคยมีอยู่มันจะไม่ได้อยู่หรือมันจะ

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

กลับไปแบบเดิม ขออนุญาตหารือท่านประธานว่าความจริงในบทเฉพาะกาลผมดูแล้วนี่เราจะร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ๙ บวก ๑ นะครับ ให้เต็มรูปแบบ เป็นไปได้ไหมครับว่ากฎหมายบางฉบับซึ่งต้องออกตามความในรัฐธรรมนูญ เราจะเขียนในบทเฉพาะกาลเพื่อให้ ทรธ. กำหนดหลักการเพื่อให้ฝ่ายนิติบัญญัติไปออกกฎหมายตามหลักการนั้น นี่ขอเสนอเป็นหลักการทั่วไป ท่านประธาน ยกตัวอย่างเช่น เรื่องท้องถิ่นก็ตาม หรือเรื่องชุมชนท้องถิ่นหรืออะไรที่เป็นปัญหาอยู่ที่เขากังวล คือเขากังวลว่าเขาไม่ได้มาฟังเรา ท่านประธานครับ เขาไม่รู้ว่าเราก็กังวลกับประเทศชาติเหมือนเขานั้นละ เพียงแต่ว่าเขาคิดว่าเราจะไปแนวทิศอื่น แต่ถ้าเขียนแบบที่ผมพูดแล้วเขียนแบบเข้าใจ ผมคิดว่าถ้าเรากำหนดแนวกว้าง ๆ นะครับว่า ยกตัวอย่าง กฎหมายท้องถิ่น เราเขียนเกณฑ์กว้าง ๆ ให้สักหน้า ๒ หน้าว่า ผู้ตรากฎหมายจะต้องไปปฏิบัติตามแนวนี้อะไรต่าง ๆ เหล่านี้น่าจะเป็นผลดี นี่หลักการกว้าง ๆ ที่อยากเรียนท่านประธาน คราวนี้ผมกลับมาพรรคก่อน สีแดงทั้งหมดที่ท่านประธานได้เขียนนะครับ ท่านประธาน มีประโยคหนึ่งที่เขียนบอก ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติซึ่งต้องสอดคล้องกับรายได้ของท้องถิ่นตามวรรคสอง อันนี้ในทางปฏิบัติ จะเกิดปัญหาว่าท่านหมายถึงว่า ระหว่าง อบจ. อบต. เทศบาลมีรายได้ต่างกัน ควรจะให้บริการสาธารณะที่ต่างกัน หรือท่านหมายถึงว่า อบต. เหมือนกันทำบริการสาธารณะที่ต่างกัน เพราะเงินรายได้ไม่เท่ากัน กรณีหลังจะมีปัญหาในการเขียนกฎหมายมาก ท่านประธาน ว่าจะเขียนอย่างไรให้มันไปในทิศทางนั้น ในทางปฏิบัติของประเทศไทยปัจจุบันก็คือเราเขียนอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่นประเภทเดียวกันให้เป็นแบบเดียวกัน เพียงแต่ว่าเขาจะมีรายได้มากหรือน้อย เขาก็ไปดูภารกิจหน้าที่ไหนว่าเขาทำได้ แล้วก็สอดคล้องกับภารกิจหน้าที่ของเขาที่เป็นอยู่ในพื้นที่ของเขาเอง ระบบปัจจุบันผมจึงคิดว่าน่าจะไม่มีปัญหาแต่ประการใดนะครับ เรื่องรายได้ว่าคุณมีรายได้น้อยอย่าไปทำงานใหญ่ ผมก็คิดว่าไม่ได้มีปัญหาแต่ประการใดทั้งสิ้น นี่ประเด็นแรกของพรรคก่อนหน้า สีแดง ท่านประธานครับ ที่ท่านประธานเขียนทั้งหมด

อันที่ ๒ ที่อยากเรียนท่านประธานว่า ตอนสุดท้ายเลยบอกว่า กฎหมายดังกล่าวให้บัญญัติถึงกลไกและขั้นตอนในการกระจายอำนาจของส่วนราชการให้แก่ท้องถิ่นด้วย เขียนอย่างนี้ก็โอเคครับ และความเข้าใจผมก็เข้าใจตรงกันว่า หมายถึงว่าในอนาคตให้กระจายไปให้ท้องถิ่นมากขึ้น แต่เขียนนี้มันไม่ชัดเจนขนาดนั้น ท่านประธาน เขียนแล้วเหมือนกับกระจายเท่าเดิมก็ได้ แต่ว่ารัฐธรรมนูญฉบับเดิมเขียนคล้าย ๆ กำหนดทิศทางไปด้วยว่า กระจายแล้วท้องถิ่นเขาต้องได้อำนาจหน้าที่เพิ่มขึ้นค่อย ๆ ให้เขาไปเรื่อย ๆ จนเขามีอำนาจหน้าที่เพิ่มขึ้น ก็มี ๒ เรื่องใหญ่ครับ

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

ท่านประธาน ซึ่งเรื่องหนึ่งคือเรื่องหลักการ ไม่ทราบท่านประธานเห็นด้วยไหมว่า เราน่าจะมีกฎหมายทั้ง ๕ ฉบับ ๗ ฉบับหรืออะไรก็แล้วแต่ที่ กรธ. จะกำหนดหลักการใหญ่ ๆ พอสมควร ลงรายละเอียดของตัวกฎหมายบ้าง ผมยกตัวอย่างเช่น ที่อาจารย์วุฒิสารพูดเรื่ององค์การมหาชน ท้องถิ่นมันก็เขียนล้าบากอยู่ในรัฐธรรมนูญ แต่อย่างน้อยกรอบที่เราจะทำขึ้นมันสามารถไปเขียนได้ว่า รัฐควรเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นเขาทำได้เหมือนรัฐ มีรัฐวิสาหกิจของท้องถิ่นก็ได้ มีองค์การมหาชนของท้องถิ่นก็ได้ มีรูปนั้นรูปนี้ซึ่งหลากหลายได้ ท่านประธานครับ

ประธาน : อันแรกในหลักการ ถ้ามีหลักการอะไรที่สำคัญเราก็จะใส่ไว้ในนี้อยู่แล้ว อันนี้ถ้า กรธ. ไปเขียนว่า เพื่อให้ตัวเองเป็นคนวางหลักการ มันเท่ากับไปตั้งตัวเป็นใหญ่ คนเขาจะถามว่าแล้วคุณรู้อย่างไรว่า ที่คุณคิดนั้นมันถูก เราก็จะตอบเขาไม่ได้ อันนั้นก็ต้องเป็นเรื่องของคนที่เขาจะมารับผิดชอบ คราวนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับเรื่องรายได้ของท้องถิ่นกับอำนาจการให้บริการ พรรคนี้เป็นเรื่องของการกำหนดว่าให้ท้องถิ่นเท่านั้นเป็นคนทำ ไม่ให้คนอื่นทำ หรือให้ท้องถิ่นเป็นคนทำหลัก โดยให้คนอื่นมาเป็นส่วนช่วย ไม่ได้หมายถึงบริการทั่ว ๆ ไป คราวนี้รายการที่กฎหมายจะไปกำหนดให้ท้องถิ่นทำเรื่องใดเป็นคนเดียวหรือคนอื่นมาทำด้วยไม่ได้ กฎหมายจะต้องคำนึงถึงรายได้ของท้องถิ่นนั้น ที่ผ่านมานี้ใช่ กระจายไปหมด แล้วไม่ได้นึกถึงรายได้ คนที่ลำบากที่สุดคือคนที่อยู่ในท้องถิ่นนั้น ไม่มีใครสนใจเลยนะครับ ทุกคนสนใจแต่เพียงว่าท้องถิ่นจะได้อำนาจอะไร แต่ไม่มีใครสนใจว่า แล้วคนในท้องถิ่นนั้นเขาล้าบากอย่างไร ในเวลาที่ท้องถิ่นไม่มีเงิน เพราะรายได้มีเท่านั้น สมมุติเราบอกให้ทำโรงพยาบาล เทศบาลใหญ่บ้านแพ้วมันทำได้ แต่ห้วยหมาหลงโนนให้มันทำโรงพยาบาล มันก็ทำโรงพยาบาลแบบ ๒ เตียง คนชาวบ้านมันก็แยะ แล้วเงินที่ใส่ลงไปก็ ๒ เติงนั้นก็มหาศาลสำหรับตำบลนั้น เพราะฉะนั้นผมจึงคิดว่ารายได้นี้ต้องไปพร้อมกัน ถ้าสมมุติว่า รัฐต้องการบอกว่าโอเค เรื่องโรงพยาบาลทั้งหมดไปที่ท้องถิ่น รัฐต้องจัดเงินลงไปเพื่อให้เขาสามารถทำโรงพยาบาลได้อย่างเดียวกันกับทุกท้องถิ่นทั่วไป ไม่ใช่แปลว่าอายนี้ทำ เทศบาล ก ทำได้ ๑๐ อย่าง เทศบาล ข ทำได้ ๕ อย่าง ไม่ใช่ เทศบาล ก ก็ทำได้ ๑๐ อย่างเหมือนกัน แต่ถ้าท้องถิ่นใดจะทำคนเดียวโดยไม่ให้คนอื่นทำต้องดูเรื่องอื่นด้วย เพราะฉะนั้นพรรคนี้จะเป็นเฉพาะพรรคที่อาจารย์วุฒิสารอยากให้มีคือเป็นเรื่องที่เขาทำหน้าที่หลัก หรือทำหน้าที่เฉพาะ คนอื่นไปยุ่งไม่ได้ อายนั้นจะต้องดูให้ดี ๆ ว่าแล้วเขามีรายได้เพียงพอไหม ไม่ใช่ไปตายเอาดาบหน้า อันนี้คนตายมันไม่ใช่ท้องถิ่น คนตายคือคนอยู่ในพื้นที่ ผมเห็นครับ บังเอิญบ้านผมก็อยู่ในพื้นที่ของท้องถิ่น อันหนึ่งมันก็ไม่ค่อยมีสตางค์ มันก็ต้องแบ่ง ถนนเส้นหนึ่งทำมา ๗ ปีแล้วครับ ยังไม่ตลอดสายเลย

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

มันทำทีละ ๒๐๐ เมตร ก็มันมีสตางค์เท่านั้น ผมก็ไม่รู้จะไปว่าอะไรมันก็ได้เท่านั้นจะทำอย่างไรได้ คนอื่นก็มาได้ เพราะเป็นถนนข้างในเขตนั่น แล้วผมก็เลยนึกในใจ แล้วเขาไม่ได้คิดถึงคนอยู่กัน บ้างเลย เขาคิดแต่อำนาจของท้องถิ่น

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ ขออนุญาตเรียนถามข้างล่าง เมื่อสักครู่ท่านประธานเต็มเรื่อง contestability ว่า ถ้าในการจัดทำนั้นเอกชนหรือหน่วยงานของรัฐใด คำว่า เอกชน นี้ท่านรวมความหมายถึงองค์กรชุมชนหรือเปล่าครับ หรือเอกชนนี้เป็นธุรกิจ

ประธาน : ที่ไม่ใช่รัฐ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ที่ไม่ใช่รัฐนะครับ

ประธาน : ผมขออนุญาต ผมต้องรีบวิ่งไป เดี่ยวจะแก้อย่างไรก็แก้กันไปเถอะ

เลขาธิการ : ผมขออนุญาตหารือนิดเดียวครับ เมื่อสักครู่ที่มีการเต็มคำว่า กิจกรรมสาธารณะ เข้าไปนะครับ ผมไม่แน่ใจว่ามันจะแคบไปหรือเปล่า คือบริการสาธารณะ ในการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมใดที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน ผมคิดว่าน่าจะเป็นอย่างนั้น มากกว่า เพราะถ้าเป็นกิจกรรมสาธารณะ คือมันอาจจะมียุ่อย่างเช่นการจัด event ท้องเที่ยวอย่างนี้ แต่ว่ามันก็ไม่เชิงเป็นกิจกรรมสาธารณะ

นางจรี วิจิตรวาทการ : ถ้าเท่าที่ดิฉันเข้าใจ อย่างเช่น อะไรที่สอดคล้องกับ ประเพณีวัฒนธรรมของท้องถิ่น ของพื้นที่ อย่างเทียนพรรษานะคะ เป็นการทำให้เกิดความเป็น อันหนึ่งอันเดียวกัน พิธีใหญ่ที่เขาจะทำให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวด้วย อะไรด้วย เป็นประเพณีของเขาละ หรืออะไรอย่างนั้น อันนั้นคือกิจกรรมสาธารณะ หรือว่า event บางอย่าง

เลขาธิการ : คือผมเสนอให้เหลือคำว่า กิจกรรม เฉย ๆ ครับ

นางจรี วิจิตรวาทการ : แล้วจะให้เป็นอย่างไรคะ

เลขาธิการ : เป็นกิจกรรมเฉย ๆ นะครับ ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนจะได้ กว้างหน่อย

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ที่นี้เดี๋ยว ๆ ก่อนสรุป ผมเห็นคำว่า กิจกรรม สาธารณะ ผมก็เลยนึกว่าเขา น่าจะแปลมาจากคำว่า public affairs หรือเปล่า เพราะจริง ๆ แล้ว ท้องถิ่นทั่วไปจะมีงานที่เป็นบริการสาธารณะใช้ไหม เป็นเรื่องของ service อะไรตามหน้าที่ ตามสิทธิของประชาชนที่รัฐจัดบังคับหรือว่ากำหนดให้เขาทำ แต่ขณะเดียวกันมันยังมีสิ่งที่เป็น public affairs ที่อยู่ในพื้นที่ด้วย ที่ท้องถิ่นก็จะละเลยไม่ได้ จะต้องเข้ามาสนับสนุน บางทีก็ต้องเป็น

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

เจ้าก็เจ้าการเสียเอง ทีนี้ถ้าเราเขียนคำว่า กิจกรรมใด มันจะนำไปสู่การตีความวันหน้าอีกหรือเปล่า ผมไม่แน่ใจ แต่ถ้าหากว่ากิจกรรมสาธารณะหมายถึง public affairs ก็คือกิจการต่าง ๆ ที่สาธารณชนทั้งหลายได้ประโยชน์ร่วมกัน ถ้าเราหมายถึงตรงนี้ ไม่ทราบว่าจะใช้คำอันใดดีที่จะทำให้มันกลายเป็นกิจการหรือกิจกรรมที่สาธารณชนได้ประโยชน์ร่วมกันในพื้นที่ ซึ่งไม่ใช่บริการเฉพาะกลุ่มบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือคนโดยทั่วไป ก็ไม่รู้จะครับ ผมเรียนว่าถ้าจะมีคำนี้ก็น่าจะนึกถึงตรงนี้ครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบบริหารราชการ ในมาตรา ๒๔๗ ขอให้แก้ไขคำว่า จัดทำบริการสาธารณะ เป็น จัดทำหรือจัดให้มีภารกิจสาธารณะ และบริการสาธารณะ

นายอัชพร จารุจินดา : เรียนท่านประธานครับ ความจริงคำว่า บริการสาธารณะ ใช้มาในรัฐธรรมนูญทุกฉบับมา แล้วก็เป็นที่เข้าใจว่าองค์กรท้องถิ่นนั้นจะทำอะไร มันเป็นคำที่มีความหมายถึงอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พอไปแตกคำย่อยลงไปเยอะ ๆ นี้ คำว่า บริการสาธารณะ มันก็เลยจะแคบลงเรื่อย ๆ คือเดิมเขาใช้คำว่า บริการสาธารณะ แต่เข้าใจกันดีว่ามันครอบคลุมหมดถึงกิจกรรมทุกอย่าง

นางจุรี วิจิตรวาทการ : ถ้าสมมุติจัดประเพณีท้องถิ่น ถือว่าเป็นบริการสาธารณะใหม่ ครอบคลุมไหม ถ้าครอบคลุมก็โอเค เพราะหลายอย่างที่เขานำมันไม่ใช่บริการใน service ในแง่ของให้บริการ แต่ว่ามันสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของเขา แล้วก็เป็นอย่างอื่นที่เขาทำร่วมกัน เป็นสิ่งสำคัญสำหรับความเป็นตัวตนของเขา จรรโลงประเพณีวัฒนธรรม

นายอัชพร จารุจินดา : คือที่ผ่านมาเข้าใจว่ารวมถึงกิจกรรม จัดงานปีใหม่ จัดงาน วันวิสาขบูชา ซึ่งเทศบาลเขาเป็นเจ้าของจัดอยู่เสมอ กทม. นี้เขาก็จัดอยู่เสมอในสนามหลวงซึ่งเป็น เรื่องขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทย

นายจุรี วิจิตรวาทการ : สดง. ไปทวงเงินเขานะ เทียนพรรษา จัดอะไรพวกนี้ เขาไม่ให้เงิน นี่เขาโดนทวง แล้วเขาก็เจ็บปวดมากไม่รู้จะทำอย่างไร

เลขานุการ : ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานครับ เป็นกิจกรรมเพื่อประโยชน์ ร่วมกันของประชาชนในท้องถิ่นจะได้ไหมครับ

นายเชียรชัย ณ นคร : เรียนท่านประธานครับ คือตรงนี้ท่านอาจารย์สมชัย ฤชุพันธุ์ เป็นคนเสนอคำนี้ขึ้นมาตอนที่ไปรับฟังที่ สปท. แต่คราวนี้ถ้าจะปรับ wording เป็นแบบ

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

คุณปรกรณ์ว่านี่มันก็โอเคเนะครับ เป็นกิจกรรมที่ท้องถิ่นทำเพื่อประโยชน์ของคนในท้องถิ่น ะไรอย่างนี้ เพราะว่าตรงบริการสาธารณะที่เราคิดว่ามันเป็นคำที่มันคลุมในทุกเรื่องเหมือนอย่าง ี้อัพพรพุด ก็อย่างที่อาจารย์จรีพุดครับ คือไปเจอการตีความของ สตง. ท้องถิ่นก็เลยไปไม่เป็นเลย ั้ง ๆ ที่กิจกรรมหลายอย่างมันเป็นประโยชน์กับท้องถิ่น หรือจะใช้คำตรง ๆ อย่างที่คุณปรกรณ์พูด ก็น่าจะโอเค เป็นกิจกรรมเพื่อประโยชน์ของท้องถิ่นหรืออะไรก็ว่าไป แต่ว่าเพียงแต่ว่าเรียนว่า การที่เรามองว่า คำว่า บริการสาธารณะ นี้ครอบคลุมในกิจกรรมในลักษณะที่อาจารย์จรีพุด ในทางปฏิบัติจริงของท้องถิ่นที่เจอ ตอนนี้นั้นมันไม่ได้เป็นอย่างนั้น เพราะฉะนั้นก็เลยมี request ขึ้นมามันควรจะเขียนคำอะไรขึ้นมาเพื่อให้เกิดความที่แตกต่างกันจากความเข้าใจทั่วไป เพราะว่า เวลา สตง. ไปตรวจ แล้วไปตีความที่ไร ส่วนใหญ่เขาจะตีความแบบแคบซึ่งเป็นปัญหากับท้องถิ่น ซึ่งผมก็เข้าใจว่าท้องถิ่น บางท้องถิ่นเองเขาก็อาจจะมึลูกเล่นของเขาในเรื่องของการเอาประมาณ ไปใช้ในกิจกรรมอื่นแล้วก็มาอ้างว่าเป็นบริการสาธารณะอะไรก็แล้วแต่ ผมคิดว่าถ้าเรามองภาพรวม ของท้องถิ่นส่วนใหญ่ ถ้ามองในทาง positive ผมคิดว่า การเขียนเอาไว้เพื่อเปิดช่องให้ทำได้ มันน่าจะเป็นประโยชน์มากกว่าครับ แต่จะใช้คำที่คุณปรกรณ์พูดก็ได้ครับ

ประธาน (นายสุพจน์ ไช่มุกด์) : เชิญอาจารย์สมคิดครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ : ท่านประธานครับ คำว่า บริการสาธารณะ นี้เป็นคำในทางวิชาการ ความจริงกิจกรรมที่หน่วยงานของรัฐ ท้องถิ่นทำมี ๒ ประเภท กิจกรรมหนึ่ง คือให้บริการประชาชนที่เรียกว่า public service อีกกิจกรรมหนึ่งเรียกว่า กิจกรรมควบคุมกำกับ ก็คือที่เรียกว่า policy ๒ อันด้วยกัน ตอนร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ เขาบอกว่าใช้คำเดียวแล้วกัน เนะครับ ก็เลยใช้คำว่า บริการสาธารณะ แต่บริการสาธารณะนี้ครอบคลุมกิจกรรม ทุกประเภท รวมทั้งจารีตประเพณีทั้งหลายนี้รวมหมด ท่านประธานครับ ไม่ได้แยกออกไป ต่างหากแต่ประการใดทั้งสิ้น นี่ประเด็นที่ ๑

ประเด็นที่ ๒ ที่ สตง. มาตรวจท้องถิ่น แล้วท้องถิ่นทำประเพณีทั้งหลายไม่ได้ ก็เฉย สตง. ไปตีความ ๒ เรื่องครับ ประการที่ ๑ ก็คือ สตง. ตีความว่านี่เป็นกิจกรรมที่ไม่ใช่ จารีตประเพณี ตามกฎหมายไปเขียนคำว่า เป็นกิจกรรมที่เป็นจารีตประเพณีของท้องถิ่น เขาก็บอกว่าบางเรื่องไม่ใช่จารีตประเพณีของท้องถิ่น บางเรื่องเป็นจารีตของภาคเหนือไม่ใช่ของ ภาคใต้ ไปตีความละเอียดอย่างนั้น ๒ ก็คือ สตง. ไปตีความว่า อำนาจคุณม็อยู่จริงที่จะจัดเรื่อง จารีตประเพณี แต่คุณต้องมีระเบียบข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจ่ายเงินด้วย เขาเลย

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ฉัฎรดา ๔/๗

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

ไม่ให้จ่ายครับ ท่านประธานครับ ไม่ได้เกี่ยวกับคำว่า บริการสาธารณะหรือไม่ใช่บริการสาธารณะเลย
ผมนี้เห็นด้วยกับท่านอัครว่า ถ้าเราไปแตกคำเยอะ มันก็จะมีคำถามเกิดขึ้นว่าบริการสาธารณะ
ต่างกับกิจกรรมสาธารณะอย่างไร บริการสาธารณะต่างกับกิจกรรมเพื่อประโยชน์ของประชาชน
โดยส่วนรวมอย่างไร มันจะมีปัญหาไปหมด ถ้าเราคิดว่ารัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ เขาเขียนไว้ดีพอสมควร
และอธิบายได้รวม ๆ นะครับ ท่านประธาน น่าจะไปได้ ท่านประธาน เอาคำเดียวนี้ละครับ
ท่านประธาน

ประธาน : ฝ่ายเลขานัดไว้ด้วยนะครับ ถ้าตอนนี้ยังไม่มีอะไรเพิ่มเติม ขอพักสักครู่ครับ

พักประชุมเวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

เริ่มประชุมต่อเวลา ๑๖.๓๐ นาฬิกา

ประธาน : ท่านประธานท่านมีภารกิจท่านคงจะยังไม่กลับมาเดี่ยวเราประชุมต่อ
สักพักหนึ่ง เชิญฝ่ายเลขานุการมาตราต่อไป เมื่อกี้เราสรุปได้หรือยังครับ

เลขานุการ : สรุปไม่ได้ครับ

ประธาน : เพราะฉะนั้นต้องแขวนไว้เพราะว่าเรื่องนี้คนรู้น้อยมาก

เลขานุการ : คือหมวดนี้ทั้งหมดเป็นเรื่องที่ค่อนข้างใหญ่และที่สำคัญ
ครับท่านประธาน คือว่ามันเป็นการจำลองภาพการบริหารลงไปในระดับท้องถิ่น ระดับเล็กเลย
ตอนนี้ก็มีข้อขัดแย้งอยู่ค่อนข้างมาก ผมก็เลยไม่แน่ใจว่าการพิจารณาถ้าเราจะพิจารณ
กันไปเรื่อย ๆ เพราะตอนนี้อาจารย์ก็กลับไปคนหนึ่งแล้ว ถ้าพิจารณากันไปเรื่อย ๆ เราก็พิจารณา
ข้อเสนอแนะของแต่ละคน

ประธาน : เอาข้อเสนอแนะที่เขาทำข้อเสนอแนะมาก็แล้วกัน มีไหมครับ
ท่านประพันธ์รู้สึกท่านรวบรวมไว้เยอะข้อเสนอแนะ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : คือถ้อยคำเมื่อกี้ที่เพิ่มกิจกรรมสาธารณะผมว่าน่าจะลอง
คงไว้ดูก่อน เดี่ยวลองมาดูก่อน กิจกรรมสาธารณะผมว่าน่าจะคงไว้ก่อน

ประธาน : ก็มีที่ท่านอาจารย์สมคิดท่านว่าไว้เมื่อกี้ท่านให้ความหมายไว้
ก็น่าสนใจดี มีมาตราอะไรไหมครับที่เราจะสามารถมีปัญหาน้อยหน่อย

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ก็ในร่างมาตรา ๒๔๘ เรื่องการบริหารงานบุคคลก็ยังมี
ผู้ที่เสนอแนะที่พูดถึงคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมอยู่ ซึ่งวันก่อนที่มีผู้ที่มาชี้แจงในที่ประชุม
ก็พูดอยู่ เขาก็พูดถึงเรื่องคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมเอาไว้ชนิดหนึ่ง พอมีคณะกรรมการ
ชุดนี้ก็เหมือนกับว่ามีเบรกไม่ให้ทำอะไรได้ตามอำเภอใจ ที่นี้ในส่วนของเราก็คือเราไม่ได้พูดถึง
คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมซึ่งมีอยู่เดิมใช่ไหมครับในรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐
คือในรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ในร่างมาตรา ๒๔๘ วรรคสองบัญญัติว่าในการบริหารงานบุคคล
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีองค์กรพิทักษ์ระบบคุณธรรมของข้าราชการส่วนท้องถิ่น
เพื่อสร้างระบบคุ้มครองระบบคุณธรรมและจริยธรรมในการบริหารงานบุคคล ทั้งนี้ตามที่กฎหมาย
บัญญัติ ท่านอาจารย์มีชัยก็ยังพูดว่าลองโน้ตดูสิว่าเราตกไปหรือเปล่าอะไรอย่างนี้

ประธาน : มีท่านผู้ใดจะอภิปรายไหมครับในมาตรานี้ อาจารย์เจษฎ์เชิญครับ

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

นายเจษฎ์ โทณะวณิก : ขอบพระคุณครับท่านประธานครับ ประเด็นที่ท่านอาจารย์ประพันธ์ได้พูดจบไปทางข้าราชการท้องถิ่นในลักษณะต่าง ๆ เขาขอมากันมากเลยนะครับว่าขอให้คงลักษณะที่เขียนเอาไว้ในรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ หรือว่าจะให้มันไปไกลกว่านั้นก็ยิ่งดี เพราะว่าเวลาที่ทำงานเขาบอกว่าเขาได้รับความลำบากเดือดร้อนจากการทำหน้าที่ของตัวเองโดยเฉพาะอย่างยิ่งเวลาที่มันมีผลประโยชน์ขัดกันกับฝ่ายการเมืองท้องถิ่น เขาก็อยากจะให้มีบทบัญญัติคุ้มครองเขา อันที่ ๒ ก็คือว่าเขาก็อยากจะได้อะไรที่ทำให้เขาสามารถที่จะโอนย้ายจาก อปท. รูปแบบหนึ่งไปยัง อปท. อีกรูปแบบหนึ่งได้โดยที่ไม่ต้องลงไปและเริ่มขึ้นมาใหม่ แต่ว่าพอโอนย้ายแล้วสไลด์ไปด้านข้างได้เลยครับ ขอบพระคุณครับ

นายอัชพร จารุจินดา : ขออนุญาตท่านประธาน อันนี้ที่เราเขียนไปเพราะว่าคือพอเดิมที่เขียนลงรายละเอียดอยู่ในรัฐธรรมนูญนั้นเวลาเกิดปัญหาเข้าแล้วก็แก้ไม่ได้ในกฎหมาย เพราะว่ามันถูกล็อกอยู่ในรัฐธรรมนูญ ในคราวนี้ในส่วนท้องถิ่นนั้นพยายามที่จะเขียนในลักษณะที่ให้มันเรื่องต่าง ๆ ขึ้นไว้ แต่ว่ารายละเอียดนั้นจะไม่เขียนเพื่อจะให้มันพัฒนาของมันเองไปในตัว แต่ก็จะมีถ้อยคำที่โชว์ให้เห็น อันแรกก็คือเรื่องความเหมาะสมความจำเป็นของแต่ละท้องถิ่น ซึ่งอาจจะแตกต่างกัน อันที่ ๒ เรื่องมาตรฐานสอดคล้องกัน อันนี้ก็คือคณะกรรมการพิทักษ์คุณธรรม อันที่ ๓ ให้พัฒนาร่วมกันหรือมีการแลกเปลี่ยนบุคลากรระหว่างองค์กรท้องถิ่นก็คือการถ่ายเทระหว่างข้าราชการได้ แต่ส่วนในรายละเอียดนั้นจะไปอยู่ในกฎหมายลำดับรองหมด เพราะไม่อยากจะให้มันเป็นข้อจำกัดอยู่ในรัฐธรรมนูญในการพัฒนาองค์กรท้องถิ่นในอนาคต ตอนนั้นที่คาดหวัง ตอนออกกฎหมายลูกท้องถิ่นอยากอะไรก็มาดูในกฎหมายลูกและอยากจะให้ใส่อะไรเขาก็มีส่วนร่วมตรงนั้นอยู่

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาตท่านประธานคือถ้าจะไม่เขียนองค์กรพิทักษ์ระบบคุณธรรมอะไรนี่นะครับ มันก็น่าจะเขียนอะไรลักษณะที่สะท้อน เพราะว่าที่ร่างในมาตรา ๒๔๘ มันยังไม่ได้สะท้อนถึงองค์กรพิทักษ์ระบบคุณธรรม มันน่าจะมีความหรือจัดให้มีระบบคุ้มครองคุณธรรมและจริยธรรมในการบริหารงานบุคคลอะไรอย่างนี้ คือสื่อไว้ชนิดหนึ่งแค่เป็นฐานให้พิจารณา ถึงแม้จะไม่ใช่คำตรง ๆ ว่าเป็นองค์กรพิทักษ์ระบบคุณธรรมอะไรอย่างนี้ แต่อันนี้ในร่างของเรา ๒๔๘ มันยังไม่สื่อไปถึงองค์กรอันนี้

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

นายธนาววัฒน์ สังข์ทอง : ขออนุญาตท่านประธาน คือจริง ๆ อย่างที่ท่านอัครพรพุด ก็คือมันเป็นปัญหามาตั้งแต่พอรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ไปเขียนในเรื่องนี้เข้าไปแล้วพอในเรื่องของการ บริหารงานบุคคลท้องถิ่นนั้นก็เลยพ้อออกกฎหมายมันก็เลยแข็งตายตัว เพราะว่ามันโดนเงื่อนไข ในรายละเอียดของรัฐธรรมนูญเขียนไว้มันก็เลยดำเนินการที่จะทำให้แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการที่ บริหารงานบุคคลมันยังไม่เป็นประโยชน์แก่พวกบุคลากรท้องถิ่นไป ซึ่งตรงนี้ก็จริงแล้ว พอเราเขียนแล้วไม่ว่าจะเป็นความเหมาะสม ความจำเป็นของพื้นที่ มาตรฐานที่สอดคล้องกัน หรือพัฒนาร่วมกันมันก็สามารถอธิบายการบริหารงานบุคคลท้องถิ่นได้โดยเฉพาะระบบมาตรฐาน การบริหารบุคคลภาครัฐมันก็มีการวางระบบไว้ รวมไปถึงเรื่องของการพิทักษ์คุณธรรมไปในตัว ซึ่งพวกนี้พอเราเขียนคำกว้างอย่างนี้โดยสามารถที่จะไปปรับให้เกิดประโยชน์แก่ท้องถิ่นได้โดยอยู่ใน กฎหมายลูก ผมเข้าใจว่ามันน่าจะเหมาะสมกว่าและมันจะแก้ไขปัญหาก็จะเกิดขึ้น อย่างทุกวันนี้ พอไปเขียนเรื่องความจำเป็นเหมาะสมต้องเป็นไปตามความเห็นชอบของท้องถิ่น มันก็เลยกลายเป็น ปัญหาว่าในการที่จะโอนย้ายถ่ายเทหรือการที่จะแต่งตั้งอะไรไป มันก็กลายเป็นเรื่องที่ว่ามันต้อง ผ่านระบบหลายระบบมากโดยเฉพาะระบบในท้องถิ่นของเขาเอง มันก็เลยเกิดปัญหา การถ่ายโอนการเคลื่อนย้ายหรือในการบริหารงานบุคคลที่ทำให้เกิดปัญหากันระหว่างตัวข้าราชการ ท้องถิ่นกับผู้บริหารท้องถิ่นเกิดขึ้น เพราะว่าเงื่อนไขจากที่ในรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ได้เขียนไว้ค่อนข้าง ละเอียด เพราะฉะนั้นผมว่าที่เราได้พิจารณามาแล้วเขียนมาตรา ๒๔๘ น่าจะเป็นประโยชน์กับ ท้องถิ่น โดยเฉพาะพวกบุคลากรท้องถิ่นมากกว่าเดิม

ประธาน : เชิญครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ท่านประธานครับ ผมสนับสนุนในเรื่องของ ก.พ.ค. เพียงแต่ว่าที่สนับสนุนเพราะว่าอยากเห็นว่าเรามีบัญญัติอะไรไว้ในรัฐธรรมนูญในการที่จะปกป้อง พวกข้าราชการท้องถิ่นจากการแทรกแซงของนักรการเมืองท้องถิ่น ก็จะเขียนอย่างไรผมไม่รู้ แต่เท่าที่ดูคำว่า การจัดให้มีมาตรฐานที่สอดคล้องกันผมไม่คิดว่ามันเป็นเรื่อง ก.พ.ค. นะครับ เพราะ ก.พ.ค. มีมาเพื่อต้องการที่จะทำให้ฝ่ายการเมืองไม่เข้ามาแทรกแซงในเรื่องการแต่งตั้ง โยกร้ายข้าราชการประจำ แต่ถ้าเขียนแค่ว่ามีมาตรฐานที่สอดคล้องกันผมว่ามันยังไม่ตอบตรงนั้น คือทำอย่างไรถึงจะเขียนอะไรเข้าไปสักวรรคหนึ่งเพื่อที่จะให้มีมาตรการในการที่จะป้องกันไม่ให้ ข้าราชการฝ่ายท้องถิ่นไม่ถูกแทรกแซงจากฝ่ายการเมือง ให้เขารู้สึกว่าเขาทำงานด้วยความอุ่มใจ

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

เหมือนกับข้าราชการที่เราดูแลข้าราชการส่วนกลาง แต่คำที่ใช้คงต้องดูว่าจะใช้คำไหน เห็นด้วยนะครับกับหลักที่เราใช้อยู่ก็คือเขียนเอาไว้เสร็จแล้วก็ไปออกเป็นกฎหมายลูก แต่ถ้าไม่เขียนเรื่องนี้ไว้เลยมันเหมือนกับเราไม่ได้สนใจหรือว่าดูแลกลุ่มที่เป็นข้าราชการประจำที่อยู่ในท้องถิ่นเลยครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ขออนุญาตท่านประธาน ผู้ที่เสนอมาคือนายพิพัฒน์ วรสิทธิดำรง สมาคมข้าราชการส่วนท้องถิ่นแห่งประเทศไทย ซึ่งเขาเสนอมา เขาเสนอเรื่ององค์การบริหารงานบุคคลด้วย และก็มีวรรคหนึ่งเขาเสนอให้มีคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นและคณะกรรมการแต่งตั้งบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ เหตุผลเพื่อเป็นหลักประกันตามหลักธรรมาภิบาลและหลักคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ในร่างมาตรา ๒๔๘ มันยังไม่สื่อพวกนี้มันใช้คำว่าจัดให้มีมาตรฐานที่สอดคล้องกันซึ่งมันไม่สื่อ

นายอัชพร จารุจินดา : เรียนท่านประธาน คือคณะกรรมการมาตรฐานคุณธรรมของข้าราชการเองที่กำลังจะยกเลิก เพราะศาลปกครองเขาจะไปตั้งเป็นแผนกคดีเรื่องบุคคลโดยข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยเฉพาะ ศาลปกครองเองเขามองว่าผลจากการตั้ง ก.พ.ค. อะไรนี้ ทำให้ข้าราชการไม่ได้รับความเป็นธรรมเนื่องจากเป็นขั้นตอนกว่าที่เขาจะไปหาศาลปกครองได้ก็ต้องใช้เวลาเป็นปี คือตัดสินอย่างไรมาเขาก็ต้องไปฟ้องศาลปกครอง แต่ว่าเขาต้องรอเวลา ศาลปกครองเขาก็กำลังจะจัดแผนกนี้มาและก็จะเสนอยกเลิก ก.พ.ค. ของข้าราชการ เพราะฉะนั้นถ้าเขียนอะไรลงไปมันก็คงจะลำบาก เสร็จแล้วกราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ในมาตรา ๗๒ ซึ่งกำหนดให้รัฐพัฒนาระบบบริหารราชการแผ่นดินก็ได้พูดว่าการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานของรัฐคำนี้รวมทั้งถ้าดูในวรรคแรกก็รวมทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นนั้นก็เขียนไว้แล้วว่าต้องเป็นไปตามระบบคุณธรรมตามกฎหมายบัญญัติ ทั้งนี้กฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีมาตรการป้องกันมิให้ผู้ใดใช้อำนาจหรือกระทำการโดยมิชอบที่เป็นการก้าวร้าวหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่หรือกระบวนการแต่งตั้งหรือการพิจารณาความดีความชอบ ความจริงมาตรการเขามีของเขาอยู่

ประธาน : แต่รู้สึกมันห่างเหลือเกินนะ มาตราต้น ๆ กับมาตรา ๒๔๘ ผมก็เห็นด้วยนะถ้าเราสามารถจะใส่อะไรไปได้เพิ่มผ้าห่มให้เขาหน่อย เขาจะรู้สึกว่าเขาได้รับการดูแล ก็ไม่เป็นไรครับใส่เป็นตัวแดงไว้เดี๋ยวท่านประธานมาแล้วก็ให้ท่านดูอีกทีหนึ่ง อาจจะไม่ได้

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

พูดถึงระบบพิทักษ์คุณธรรมที่ว่ากำลังจะยกเลิกไปอาจจะใช้วิธีอื่นก็ได้ นะครับ มีท่านผู้ใดจะอภิปรายมาตรานี้อีกไหมครับ แต่ถ้าไม่มีเดี๋ยวเอามาตราอื่นต่อไป

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ร่างมาตรา ๒๔๙ ของสมาคมข้าราชการส่วนท้องถิ่นในวรรคสองของมาตรา ๒๔๙ ก็เสนอว่าผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ของเราผู้บริหารท้องถิ่นเลือกตั้งโดยตรงหรือโดยความเห็นชอบของสภาท้องถิ่นก็ได้ คือเขาเสนอว่าเลือกตั้งอย่างเดียว อันนี้อันหนึ่ง กับอีกส่วนหนึ่งเกี่ยวกับในวรรคสอง ในกรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษที่เราร่างไว้บัญญัติว่าจะให้มาโดยวิธีอื่นก็ได้ โดยต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วย อันนี้มีผู้บอกว่าของเดิมมาจากการเลือกตั้งในรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ บอกเลยว่ามาจากการเลือกตั้ง ที่นี้มาเขียนอย่างนี้เหมือนกับว่าไม่มาจากการเลือกตั้งและก็มีคนเขียนบทความลงหนังสือพิมพ์ พอตีพิมพ์ไม่ได้ตัดออกมา คือพูดทำนองว่าไม่ใช่เฉพาะนายกรัฐมนตรีที่ว่าจะจะมีคนนอก ลักษณะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษก็จะมีคนนอกอะไร คือไปเขียนต่อไปกันอีก เพราะว่าอันนี้เราไปเปลี่ยนจากเดิม

ประธาน : ก็จะมาจากคนนอกไม่ใช่คนภายในท้องถิ่นเขาเอง

นายอัชพร จารุจินดา : หมายถึงการจ้าง เพราะผู้บริหารท้องถิ่นบางแห่งนั้นเขาใช้การจ้างผู้บริหารมืออาชีพเข้ามาภายใต้การควบคุมของสภาท้องถิ่นก็มีอยู่ อันนั้นเราก็เลยเปิดเพราะว่ารูปแบบพิเศษมันอาจจะต้องการที่มืออาชีพจริง ๆ เขามาบริหาร ความจริงเราเขียนเปิดนะครับ แต่ก็เขียนเป็นโน้ตไว้ก็ได้ว่าเสนอไว้แบบนี้

นายชาติชาย ฌ เชียงใหม่ : ท่านประธานครับ เรื่องนี้มันเป็นข้อถกเถียงกันนะครับ โดยเฉพาะถ้าถามฝ่ายการเมือง ถ้าถามผู้ที่เป็นนายก อบต. นายกเทศมนตรีเขาก็จะกดดันให้เราเขียนว่าผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน เพราะว่าเขาไม่มั่นใจว่าถ้าหากในเทศบาลของเขาหรือ อบต. ของเขาถ้าหากให้มีทางเลือกว่าจะใช้ระบบสภา council mayor เหมือนอย่างหลายประเทศเขาใช้กัน เขาเกรงว่า faction ของเขาที่อยู่ในสภาไม่ strong พอที่เขาจะมาเป็นนายกฯ ได้ เขาไม่ secure เขาก็จะพูดอย่างนั้น แต่ว่าในฝ่ายของสมาชิกสภาท้องถิ่นแทบจะทั้งนั้นในเวลานี้ อยากจะให้เราเขียนอย่างนี้เพื่อเปิดทางให้ถามประชาชาติว่าตัวนายกฯ จะมาแบบไหน มาจากเลือกตั้งโดยตรงหรือมาจากสมาชิกสภาท้องถิ่นที่เป็นกลุ่มที่ได้มีเสียงข้างมากและก็โหวตกันมาเป็นผู้บริหาร เพราะว่าในเวลานี้ทางปฏิบัติสภาท้องถิ่นมีอยู่

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

๓ พวกนครีบ คือ ๑ พวกซึ่งเป็นพวกกับนายฯ ไปเลย อันนี้ความเป็นจริงจากการวิจัย หรือว่าไปถามก็ได้ พูดกันตรง ๆ พวกที่ ๒ ก็คือพวกซึ่งเป็นคนละฝ่ายกับนายฯ ก็ค้านกันเถียงกัน อุดลุด กับพวกที่ ๓ ซึ่งเหมือนกับกินกันไม่ลง พวกที่ ๓ คือพวกที่เป็นสภาง่อย คือทำอะไรไม่ได้ เสียงมันก้ำกึ่งกัน ผ่านกันยาก และก็เลยกลายเป็นว่าเจตนาธรรมที่เราอยากจะให้ประชาชน ในท้องถิ่นอาสาทำออกมาดูแลบ้านเมืองตัวเอง และก็มีความที่ทำงานร่วมกันมันไม่บรรลุ เพราะว่าถ้าเราดูประวัติศาสตร์การพัฒนาการในรูปแบบเลือกนายฯ โดยตรง มันมาจาก ข้อเรียกร้องและคนของกระทรวงมหาดไทยไปคิดตามก็คือว่าสภากับผู้บริหารมาจากสภาด้วยกัน ชัดแย้งกันมากขึ้น ๆ นำไปสู่การยุบสภาและก็นำไปสู่เรื่องของการทำงานที่เรียกว่ามีนายทุนที่เข้าไปครอบงำ จำนวนสมาชิกสภาได้ และก็บริหารโดยกลุ่มของตัวเองไปตลอด ก็เลยมากดดันให้มีการเลือก นายฯ โดยตรง พอมาเป็นนายฯ โดยตรงเข้าก็เกิดปัญหาอีกแบบอย่างที่ผมกำลังเล่าให้ฟัง ผมคิดว่าในเวลาจากการวิจัยที่ผมเล่าว่าพวกทางกลุ่มมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เขาทำมาเรื่องท้องถิ่น ประชาชนโดยทั่วไปทั้งข้อมูลในเชิงแบบทดสอบสัมภาษณ์ทั่วประเทศ แบบ questionnaire ทั่วประเทศกับสัมภาษณ์เจาะลึก ก็เห็นว่าน่าจะเปิดครับ อย่างที่เราเขียนนะดีแล้ว ก็คือน่าจะเปิด ให้ประชาชนในแต่ละพื้นที่ได้ตกลงกัน อาจจะในรอบหรือทุก ๆ ๕ ปี ๗ ปี ๑๐ ปีก็ว่าไป ให้เขาลง ประชามติว่าเขาจะให้มันมาแบบไหนอย่างไร เพราะแต่ละพื้นที่ก็ไม่เหมือนกันครับ บางพื้นที่ บางตระกูลผูกขาดมาโดยตลอด จะล้มได้ก็ต้องใช้ความรุนแรงเท่านั้น แล้วโครงสร้างถ้าไปยึดติด อย่างที่เขาว่ามันก็ทำให้เกิดความรุนแรงในระบบโดยไม่จำเป็น เพราะฉะนั้นผมก็เลยคิดว่าในกรณี อย่างนี้น่าที่จะเปิดกว้างไว้โดยเฉพาะมีคนเสนอผมเสียด้วยซ้ำไปว่าสมาชิกสภาท้องถิ่นที่ไปเขียนว่า ต้องมาจากการเลือกตั้งบางที่เขายังบอกว่าทำไมไม่ใช้ระบบในเรื่องของการเหมือนกับไม่ใช่เลือกตั้ง เหมือนกับการสรรหาผสม อันนี้ผมก็ไม่ได้มาผลักดันว่าต้องเขียนอย่างนั้น แต่ว่าเสียงเขาสะท้อน ออกมาอย่างนั้น เพราะว่าต้องยอมรับว่าการเลือกตั้งในหลายพื้นที่ท้องถิ่นมันมีการจัดการ มันมีการครอบงำไปหมดเรียบร้อยแล้ว และก็ไปอยู่เชิงกันถึงขั้นว่าชุมชนนี้ หมู่บ้านนี้ถ้าเสียงสมาชิก ของพวกเขาไม่ได้ โครงการทั้งหลายในช่วงระยะนี้ก็อดไปก็แล้วกัน เอาไปคาดคั้นกันขนาดนั้น เอาไปทำให้เกิดการเหมือนกับการไปขู่กรรโชกทางการเมือง ซึ่งอันนี้เป็นเรื่องที่เป็นการปฏิบัติ แต่ว่าก็เลยให้ความเห็นประกอบว่าการไปเขียนโดยตรงเท่านั้นบางที่มันจะไปปิดกั้นในบางพื้นที่ ซึ่งเขาไม่ได้อยากอยู่ตรงนั้น บางพื้นที่เขาบอกว่าทำไมไม่ทำสองชั้นโดยเฉพาะบางแห่งบอกว่า

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

ถ้าขณะต้องชนะเกิน ๕๐ เปอร์เซ็นต์ของผู้มาออกเสียงนะ ไม่ใช่คนเปื้อนมากมานิดเดียว คนชนะก็ชนะแค่นี้คนที่เหลือก็นั่งหลับตาปริบ ๆ เพราะพูดอะไรไม่ออก บอกไม่ถูก ไปก็แพ้ มันก็ไม่ไปกัน โดยเฉพาะการเลือกตั้งท้องถิ่น อันนี้ก็เลยเรียนประกอบ พูดยืดยาวไปหน่อย ขอภัยที่คิดว่าเราเขียนไว้แบบนี้ผมเองก็พอใจว่ามันกว้างดีแล้ว อันนี้ก็ให้ความเห็นครับ

ประธาน : ก็เป็นปัญหาอีกอันหนึ่งที่เรารับทราบไว้ เชิญอาจารย์ศุภชัย

นายศุภชัย ยาวะประภาส : พอดีมาตรานี้เดี๋ยวต้องถามอาจารย์เจษฎ์ เมื่อกี้คุยกับอาจารย์วุฒิสารนิทหนึ่งว่าอาจารย์วุฒิสารฝากอาจารย์เจษฎ์หรือเปล่าครับมาตรานี้

นายเจษฎ์ โทณะวณิก : อาจารย์วุฒิสารฝากไว้ว่าในส่วนท้องถิ่นทั่วไปก็คือให้มาจากการเลือกตั้ง แต่ว่าถ้าเกิดจะให้เปิดกว้างในส่วนท้องถิ่นพิเศษก็สามารถเปิดกว้างได้ ซึ่งผมคิดว่าถ้าเกิดเราอ่านในบทบัญญัติที่เป็น ณ ตอนนี้นั้นมันก็จะไปทิศทางนั้นนะครับ เพราะว่าเราก็เขียนไว้ค่อนข้างจะเฉพาะว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิเศษ

นายศุภชัย ยาวะประภาส : ขออนุญาตเพิ่มเติมหนึ่งเมื่อกี้คุยกับอาจารย์วุฒิสารอยู่ ท่านบอกว่ามาตรานี้กำหนดไว้เลยว่าสมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง แต่ตัวผู้บริหารท้องถิ่นจะมาจากการเลือกตั้งหรือจากวิธีใดก็ได้แต่ต้องได้รับความเห็นชอบ คราวนี้อาจารย์วุฒิสารก็ฝากประเด็นไว้ผมเพียงแค่ว่าพูดตามที่อาจารย์วุฒิสารบอกนะครับและเดี๋ยวแบบท่านนรชิตว่าผมก็คิดตามไปด้วยนะครับ ท่านบอกว่าในกรณีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษในบางที่สภาไม่ได้มาจากการเลือกตั้ง แต่สภามาจากตัวแทนของหน่วยราชการต่าง ๆ ที่ต้องระดมกันเข้ามาเพื่อที่จะมาทำงานตรงนั้นเป็นการเฉพาะ เพื่อให้ภารกิจมันไปได้ แต่ถ้าเขียนแบบนี้มันเฉพาะผู้บริหารเท่านั้นที่มาโดยวิธีอื่นได้ แต่สภามันอย่างไรก็ต้องมาจากการเลือกตั้ง อันนี้ก็เลยเป็นประเด็นที่อาจารย์ฝากเอาไว้ว่าถ้าเรามององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษเราเขียนไว้แค่นี้มันจะไม่สามารถทำให้มีรูปแบบแบบที่อาจารย์เขายกตัวอย่างมาได้ เมื่อกี้ยื่นคุยกับอาจารย์ก็เลยบอกว่าเดี๋ยวพยายามจำที่อาจารย์บอกเอาไว้และก็มาเรียนกับที่ประชุม จริง ๆ โดยส่วนตัวมันก็มีประเด็นเหมือนกันที่จะต้องนึกเหมือนกัน

นายเจษฎ์ โทณะวณิก : ขอประทานโทษ ถูกต้องครับอย่างที่ว่าอาจารย์ศุภชัยว่าเมื่อสักครู่นี้ผมลืมดูวรรคหนึ่ง ขอโทษที่ครับ ใช่แล้วครับ

ประธาน : แต่มันมีคำต่อท้ายว่าจะให้มาโดยวิธีอื่นก็ได้ มันจะรวมกับที่อาจารย์ศุภชัยพูดหรือเปล่าครับว่า

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

นายศุภชัย ยาวะประภาช : ไม่รวมครับเพราะมันมีพรรคหนึ่งอยู่ พรรคแรกอยู่ พรรคแรกบอกสมาชิกสภาต้องมาจากการเลือกตั้งและพรรคสองมันจะเป็นเรื่องผู้บริหาร

ประธาน : ก็เป็นข้อสังเกตที่น่าสนใจ ฝ่ายเลขานุการช่วยโน้ตไว้ด้วยนะครับ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ท่านประธานคือที่จริงเรื่องการปกครองท้องถิ่นมันเป็นเรื่องของคนที่กระจายการปกครองให้คนในพื้นที่เขาปกครองกันโดยตัวเองเป็นอิสระในการปกครองตัวเองที่จะวางกฎเกณฑ์อะไรไป ส่วนในเรื่องบริหารองค์กรมันก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้สมาชิกซึ่งจะเป็นผู้กำหนดวางหลักเกณฑ์ วางข้อบังคับต่าง ๆ มันต้องมาจากการเลือกตั้งที่เป็นประชาชนให้ความเห็นชอบเข้ามา ส่วนผู้บริหารก็แล้วแต่ว่าจะมาจากการเลือกตั้งหรือความเห็นชอบเพื่อได้รับการยอมรับที่จะให้มาทำหน้าที่ในการบริหารพื้นที่ ส่วนจะมีข้อเสนอว่าให้มาจากการเลือกตั้งโดยตรงก็เนื่องจากในปัจจุบันมันมาจากการเลือกตั้งโดยตรงเสียทั้งหมดแล้ว ส่วนในเรื่ององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษคือบางเรื่องเราเห็นว่าเมื่อจะบริหารจัดการอย่างเช่นที่จะตั้งเมืองพิเศษต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น การบริหารจัดการมันน่าจะให้มีอาชีพการที่จะเลือกตั้งเข้ามามันอาจจะไม่ได้คนที่เราต้องการที่จะไปบริหารพื้นที่ก็เลยเขียนว่าอาจจะมาโดยวิธีอื่นก็ได้ อย่างเช่นการจ้างอย่างที่ว่าอัยการขึ้นมา แต่ตรงนี้ก็ถึงบอกว่าต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน คือประชาชนต้องเห็นด้วยก่อนนะ ว่าอยากจะได้แบบนี้เข้ามา โดยวิธีการลักษณะนี้ แต่พอถึงขนาดที่บอกว่าตัวสมาชิกกลายเป็นตัวแทนส่วนราชการหน่วยงานหรือมีผสมกันเข้ามา มันจะใช่เรื่องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือ มันจะกลายเป็นเรื่องของการเหมือนเขตนิคมหรืออะไรพวกนี้ ซึ่งมันเป็นเรื่องการดำเนินการอำนาจในภาครัฐอะไรพวกนั้นไป มันอาจจะยังไม่ค่อยตรง เพราะฉะนั้นตรงนี้เราต้องการในเรื่องของการที่จะปกครองของตัวเองโดยคนในพื้นที่เป็นหลัก ก็เรียนเพื่อพิจารณาครับ

ประธาน : มีท่านผู้ใดจะอภิปรายต่อไหมครับ

นายศุภชัย ยาวะประภาช : ผมเรียนเสนอให้บันทึกเป็นประเด็นไว้ก่อนนะครับ เพราะว่ากรณีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษมันมีประเด็นของมันเหมือนกันว่าถ้าเราต้องการที่จะดูแลจัดการเฉพาะพื้นที่เฉพาะเวลาถ้าไม่มีกฎหมายกำหนดอะไรไว้ให้บ้างที่มัน flexible หน่อยบางที่มันก็จะเป็นปัญหาภายหลัง คือหลักการใหญ่เห็นด้วยกับที่คุณบอว่าหมดนะครับ เพียงแต่ว่าทำอย่างไรถึงจะเปิดเอาไว้กรณีเฉพาะ อันนี้มันเฉพาะจริง ๆ นะครับ

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

กนกวรรณ ๕/๙

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

และถ้าเฉพาะจริง ๆ แบบนั้นมันมีเรื่องความมั่นคง มันมีเรื่องเศรษฐกิจอย่างนี้ ถ้าเราไม่เปิดได้เลย กับเราเปิดไว้อันไหนจะดีกว่ากัน จุดประเด็นไว้ก่อนก็แล้วกันเพราะว่าผมฟังอาจารย์วุฒิสารพูด ผมก็นั่งฟังตามและมันก็มีประเด็นนะ และถ้าเรานึกถึงท่านอาจารย์มีชัยจะพูดอยู่เสมอว่าอยากให้ รัฐธรรมนูญถ้ามันอยู่ไปไกล ๆ บางทีเราก็ไม่รู้ว่าจะอะไรจะเกิดขึ้น ถ้าเราเขียนไว้ให้มัน flexible เสียหน่อยมันก็อาจจะดีกว่า แต่หลักการใหญ่ผมเห็นด้วยนะครับ อันนี้เป็นกรณีเฉพาะจริง ๆ เพื่อที่จะให้การแก้ปัญหาในบางจังหวัดมันทำได้ครับ

- ๖/๑

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

นายอัคร จารุจินดา : โน้ตไว้ก็ได้ครับ แต่ว่าจะกราบเรียนเพิ่มเติมว่าถ้าต้องการการปกครองรูปแบบพิเศษอย่างนั้นก็ต้องออกกฎหมายเป็นการเฉพาะ เช่นเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งตรงนั้นก็ไม่ใช่การปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ก็ครอบว่าตรงนั้นไม่ใช่เรื่องท้องถิ่นเข้ามา แต่จะมีรูปแบบการบริหารอย่างไรที่จะให้มีส่วนร่วมของคนข้างในที่สุดแล้วแต่ มันจะเป็นอีกแบบหนึ่งไป

นายประพันธ์ นัยโกวิท : อันนี้ที่ท่านอัครพูดก็มีเหตุผลน่าคิดนะครับ เพราะว่าถ้อยคำที่ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ในรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ บัญญัติไว้ว่า คณะผู้บริหารท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง คือเขียนเน้นเลยนะครับ แล้วก็ในสาธารณชนทั่วไปเข้าใจว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษก็คือกรุงเทพมหานครกับเมืองพัทยา ที่นี้พอเราใช้คำเดียวกันแล้วเราบอกว่ามาโดยวิธีอื่นก็ได้ แต่ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วม เหมือนว่าเอ๊ะนี่เปลี่ยนหลักการ ต่อไปผู้ว่าราชการกรุงเทพฯ อาจจะแต่งตั้งจากรัฐบาลเลยก็ได้ หรืออย่างไร อะไรอย่างนี้นะครับ คือทำให้เขาคิดไปอย่างโน้น ถ้ามันจะเป็นการบริหารรูปแบบพิเศษอันอื่นมันก็ต้องใช้ถ้อยคำอื่น อาจจะเป็นเศรษฐกิจเฉพาะพิเศษอะไรอย่างนี้นะ ซึ่งอันนี้คือไม่ใช่รูปของ อบท. แล้วคนละ sense กันแล้ว คือต้องแยกทำความเข้าใจ

ประธาน : ก็ให้โน้ตไว้แล้วกันครับ เพราะว่ามีข้อสังเกตที่น่าสนใจหลาย ๆ ประการนะครับ มาดูมาตรา ๒๕๐ ซึ่งมีอยู่ ๓ บรรทัดเอง

นายประพันธ์ นัยโกวิท : ร่างมาตรา ๒๕๐ ก็เป็นเรื่องที่ให้มีการเปิดเผยข้อมูลนี้นะครับ ที่นี้ก็มีคนพูดถึงอยู่ว่าเอ๊ะทำไมท้องถิ่นเราไม่ได้มีพูดถึงเรื่องการออกเสียงประชามตินะครับ เพราะว่าในรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ ได้มีบัญญัติเอาไว้กรณีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในท้องถิ่นอะไรต่าง ๆ ในมาตรา ๒๘๗ ของรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ บัญญัติว่าหรืออาจจัดให้ประชาชนออกเสียงประชามติเพื่อตัดสินใจก็ได้ครับ ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ ที่นี้เขาเลยบอกว่าเอ๊ะที่มาตรา ๒๕๐ ของเราที่เราร่างไม่พูดถึงออกเสียงประชามติ หมายความว่าจะไม่ทำแล้วใช่ไหม ต่อไปท้องถิ่นจะทำไม่ได้ใช่ไหม อะไรอย่างนี้นะครับ

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : ขออนุญาตท่านประธานครับ คือจริง ๆ แล้วเรื่องการประขามติหรือเรื่องการรับฟังความคิดเห็นอะไรพวกนี้มันคือหลักการมีส่วนร่วมของบุคคลในพื้นที่ ซึ่งตรงนี้เราก็เขียนภาพใหญ่ให้แล้ว ส่วนจะอย่างไรโดยวิธีการอะไรก็ให้ไปอยู่กฎหมายบัญญัติ คือเราเขียนเพื่อเปิดกว้างมากกว่าว่าไม่ใช่เพียงแต่เรื่องการประขามติอะไรต่าง ๆ ทีนี้เราเขียนเพื่อให้ขยายความออกไป ซึ่งจะให้ประชาชนกับการบริหารท้องถิ่นเกิดการมีส่วนร่วมกัน แล้วก็ไปบัญญัติว่าจะทำกันอย่างไร หรือจะทำรูปใดก็ให้มาอยู่กฎหมายเสีย

นายประพันธ์ นัยโกวิท : แต่ทีนี้คล้าย ๆ ว่าของเดิมมีแล้วอันนี้ไม่มี มันทำให้เขานึกไปว่าเอ๊ะอันนี้หมายความว่าไม่เอาแล้วใช้ไหมอะไรอย่างนี้ ความจริงถ้ามันมีสักประโยคหนึ่งว่าหรืออะไรนี้ครับ ว่าอาจจัดให้ประชาชนออกเสียงประขามติอะไรนี้ เขาจะชัดเจนอะไรอย่างนี้นะครับ คือบางที่เราเขียนเราก็เข้าใจ คือที่ออกกฎหมายเราก็รู้อยู่แล้วว่าอันนี้มันทำได้อยู่แล้ว ในกฎหมายลูกอะไรอย่างนี้นะครับ แต่ทีนี้พอชาวบ้านเขาฟังบางที่เขาไม่เห็นภาพนะครับ

ประธาน : มีอะไรเพิ่มเติมไหมครับ

เลขานุการ : ขออนุญาตท่านประธานครับ ท่านอาจารย์ชาติชายจะให้เติมธรรมาภิบาลอะไรด้วยไหมครับ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ไม่ต้องหรอกครับ เพราะว่ามันอยู่ข้างบนโน้นแล้ว ถ้าจะใส่ทีนี้ก็ต้องใส่หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพราะอันนี้จะเป็นเรื่องการบริหารหน่วยงานองค์กรของรัฐอย่างหนึ่ง แต่มันต้องใส่ ผมติดใจแค่ว่ามีส่วนร่วม เพราะว่าไปฟังในพื้นที่ โดยเฉพาะสภาองค์กรชุมชนเขาจะสนใจมากในเรื่องว่าองค์กรชุมชนเขาจะไปร่วมได้อย่างไร ทีนี้เมื่อก็ก็ยังเสนอให้มีสภาพลเมือง เสนอให้มีอะไร ซึ่งผมก็บอกไปว่าชื่อเฉพาะพวกนี้เอาไปใส่ไว้คงจะลำบาก เพราะเดี๋ยวคุณมีชื่ออื่นมาอีกคุณก็จะมีปัญหาตัวเองว่าของฉันมีชื่อในรัฐธรรมนูญของคุณไม่มีชื่อ แล้วคุณก็ไม่มีข้อความขอบธรรมอะไรอย่างนี้ มันก็จะอันตรายใช่ไหมครับ แต่ว่าผมอ่านในมาตรา ๒๕๐ เราคุ้นเคยกับภาษากับวิชาการกับการทำงานเราก็เข้าใจนะ แต่ประชาชนเขาก็ยังเหมือนกับกังขาว่าดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วม หมายความว่าอยู่ที่ผู้บริหาร จะให้ไม่ให้ก็ได้หรือเปล่า มันมีความคิดอย่างนี้ วันนั้นเขาก็ติงมานะ คำว่าดำเนินการคือมันเป็นเหมือนกับมันมองในเชิงเป็นวิธีคิดจากผู้ที่คุณทรัพยากรหรือว่าคุณประตู จะเปิดไม่เปิดก็ได้ แต่ว่าเราเขียนว่าให้เปิดประตูให้ประชาชนเข้ามาหน่อยนะอะไรอย่างนี้ มันไม่เปิดทำอะไรชาวบ้านเขาถามภาษาคนไทย ซึ่งเจ็บปวดมาเยอะกับหน่วยงานทั้งหลาย โดยเฉพาะสภาองค์กร

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

ชุมชนกับ อบต. เทศบาล หลายแห่งก็เป็นไม้เบื่อไม้เมากัน เพราะฉะนั้นก็เลยคิดหาหรือว่าคำคำนี้ เราจะขยายความอย่างไรดีว่าในเรื่องของ แล้วถ้าหากว่าให้เปิดเผยข้อมูลและให้ประชาชน ในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย ถ้าอย่างนี้จะดีไหม คือกลับที่มันนะครับ ท่านประธานครับ ท่านเลขานุการว่ากลับที่ให้มันดำเนินการเสีย คือให้มันเป็น directive ว่าองค์กรนี้ และให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย

ประธาน : คือความหมายมันก็เหมือนเดิมครับ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : แต่ความรู้สึกจะต่างกัน ถ้าเขียนจากเดิมเป็น เหมือนกับให้พ่อดำเนินการให้ลูกได้กินข้าวด้วยอย่างนี้ ลูกมันก็นั่งคิดจะได้กินหรือเปล่านะ ถ้าเขียนว่าให้ลูกได้เข้ามากินข้าวด้วยมันได้กินใช่ไหม ผมพูดถึงพ่อไม่ได้พูดถึงแม่ ที่จริงแม่เป็นคนให้ ข้าวกินนะพี่ พี่กระณาแซว่าทำไมต้องให้พ่อ แม่เป็นคนให้ข้าวอยู่ไม่ใช่พ่อให้

ประธาน : เขาอาจจะแยกกันอยู่ก็ได้

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ท่านประธานครับ อย่างนี้เวลาเขียนทางท้องถิ่นเขา จะใช้โอกาสใช้ประชาชนให้มาทำงานหรือเปล่า อาจารย์ชาติชายครับ เขียนอย่างนี้แล้วท้องถิ่นเขา จะมาถือโอกาสใช้ให้ประชาชนมาบอกนี่เราอยากได้ข้อมูลใช่ไหม ไป xerox ไปอะไรต่าง ๆ คือถ้าเขาเป็นคนดำเนินการเขาก็ต้องไปจัดมาให้ แล้วถ้าเขาไม่ทำเขาก็ถูกฟ้อง แต่พอบอกว่าให้ ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ คือผมเข้าใจ concept ของอาจารย์นะครับ เพียงแต่บอกเอ๊ะแล้วเดียวท้องถิ่นมันเลยถือโอกาสบอกนี่อยากเปิดเผยข้อมูลใช่ไหมให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วม you ก็ไปจัดทำมาสิ ไป xerox มา ไปอ้ายโน่นมาอ้ายนี้มาหรือเปล่า คือกลัวว่า พวกเจ้าเล่ห์เดี่ยวชาวบ้านก็เลยลำบากอีก แต่ถ้าบอกให้เขาดำเนินการแล้วเขาไม่ดำเนินการมันฟ้อง ได้ แต่พอบอกว่าต้องให้ประชาชน ก็บอกแล้วอย่างไรบอกว่านี่มันอยู่ที่ตรงนี้ อยู่ในโกดัง บอกให้ไป คั่นดู บอกให้ไปถ่าย บอกให้ไปอะไร ทำตามรัฐธรรมนูญแล้วดันไม่ทำ ผมไม่รู้เหมือนกันนะครับ บางทีเจอเจ้าเล่ห์ก็ลำบากเหมือนกัน แต่เข้าใจ concept ของอาจารย์นะครับ เพียงแต่กังวลวิธี เขียนเท่านั้นเองว่าไปเขียนอย่างไรดี

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ผมก็เข้าใจที่อาจารย์กรุณาให้ข้อมูล คือผมคิดว่า ที่เขียนว่าผู้บริหารท้องถิ่นเปิดเผยข้อมูล อันนี้มันชัดในตัวมันเอง เพราะเรามีมาตราข้างหน้าอยู่แล้ว ที่ว่ารัฐต้องเปิดเผยข้อมูลสาธารณะในการครอบครองหน่วยงานของรัฐซึ่งก็รวมถึงองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ทีนี้มาถึงตรงนี้ที่ว่าการมีส่วนร่วม ก็คิดว่าถ้าเขียนว่าต้องมันก็ดีไปอย่างก็คือว่าชาวบ้าน

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

ที่เขาทั้งหลายที่เขาไม่ค่อยมั่นใจเขาก็ได้ลักษณะที่ว่าได้เหมือนกับมีที่เกาะที่กุ่มนั้นแหละนะครับ แต่ในส่วนว่าเขาจะมาใช้การสิทธิหรือจะเข้ามาร่วมมากน้อยแค่ไหนก็เป็นเรื่องของการบริหารจัดการของแต่ละแห่งก็แล้วกัน ผมคิดว่าแค่นี้ก็น่าจะพอ นะครับ คืออย่างน้อย guarantee ให้ประชาชนมีข้อความนี้ได้ เพราะว่าบางที่ท้องถิ่นบางแห่งก็มักจะอ้างปฏิเสธการให้เขาร่วม บอกว่าเรื่องนี้ไม่มีระเบียบให้ประชาชนมายุ่งอะไรอย่างนี้ ประชาชนก็หงายกลับมา เพราะไม่รู้จะไปค้นระเบียบได้ที่ไหน เพราะคนถือระเบียบมันก็ไม่บอกระเบียบอยู่ที่ไหน มันก็เป็นอะไรที่ขัดแย้งกัน โดยใช้เหตุก็เยอะนะครับ เหมือนอย่างต้องเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง ๕ วันอย่างนี้ โน่นไปติดไว้ที่อำเภอโนน แล้วชาวบ้านห่างจากอำเภอตั้ง ๑๐ กว่ากิโลเมตรจะไปดูอย่างไร

นายศุภชัย ยาวะประภาช : ผมกลัวคนละแบบกับอาจารย์ กลัวว่าพอเป็นอย่างนี้ ปูบเขียนบอกว่าอยากรู้ใหม่ เอาไปแล้วไปถ่ายเอกสารแล้วไปติดไว้ตรงนั้น you เป็นคนทำ เพราะเขาบอกว่าให้ you เป็นคนทำ คือผมกลัวอีกแบบนะ เพราะผมกลัวพวกเจ้าเล่ห์เท่านั้นเอง

ประธาน : เชิญคุณภักดิ์ครับ

นายภักดิ์ คำพิทักษ์ : ท่านอาจารย์ครับ ลักษณะมาตรา ๒๕๐ มันคล้าย ๆ กับ มาตรา ๕๕ นะครับ มาตรา ๕๕ เราพูดถึงว่ารัฐต้องเปิดเผยข้อมูลสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐอะไรอย่างนี้นะครับ แล้วต้องจัดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวโดยสะดวก มันก็จะคล้าย ๆ กับที่ท่านอาจารย์ศุภชัยพูด แล้วท่านประธานเปรียบเทียบไว้ว่าจัดหาน้ำดื่มไว้ให้ประชาชนดื่มโดยสะดวก ทีนี้ถ้าเราไปเขียนในลักษณะว่าให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย ถ้าจะเอาอย่างนั้นมาตรา ๕๕ มันก็ต้องแก้ไขให้เหมือนกันไหมครับ ผมว่ามันน่าจะหลักที่เราวางไว้มาตรา ๕๕ น่าจะถูกแล้วนะครับ

ประธาน : ท่านอาจารย์ชาติชายจะยอมหรือว่าจะ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : มันไม่ได้เกี่ยวที่เขาไม่ยอม ผมคิดว่ามันคนละ level กันนะคุณภักดิ์ ในมาตรา ๕๕ มันเป็นการมองในเรื่องของเหมือนกับ general rule สำหรับหน่วยงานของรัฐ แต่อันนี้มัน specific สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมันใกล้ชิดกับชาวบ้านแล้วก็มีอะไรที่เรียกว่าเจ็บปวดกันเยอะมาก ทะเลาะกันโดยใช้เหตุ นะครับ ผมก็เลยคิดว่าน่าจะเขียนอย่างนี้จะดีไหม เพราะว่าเป็นการที่ที่ต้องให้ก็คือว่าปฏิเสธไม่ได้ ที่ผ่านมามันปฏิเสธจริง ๆ นะ เขาเกิดเป็นเรื่องเป็นราวกัน พุดง่าย ๆ สรุปลก็คือที่ผ่านมามององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขาหายไปเป็นราชการน้อยในทุกพื้นที่ เขาก็คิดเหมือนผู้ปกครองไปหมด เราก็อยากให้เขา

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

เป็นผู้บริการ ชื่อก็บอกให้มีภารกิจบริการสาธารณะ แต่เอาเข้าจริงมันไม่ได้บริการ ในความหมาย เป็นผู้บริการ มันกลายเป็นนายชาวบ้านคนที่ ๒ อีกอย่างนี้ ก็เลยมีปัญหาตลอดมาในเรื่องนี้ นะครับ

ประธาน : เชิญท่านอัครพรครับ

นายอัครพร จารุจินดา : คือความจริงความหมายของเขาค้นเดิมหมายถึงว่า การดำเนินการหนึ่งต้องเปิดเผยข้อมูลแล้วก็ดำเนินการให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วม มีส่วนร่วม ในที่นี้คือมีส่วนร่วมในการให้ข้อคิดเห็นในเรื่องแสดงความคิดเห็นอะไรพวกนั้น แต่ว่าพออาจารย์ กลับคำเวลาเขาเก็บขยะก็ต้องไปมีส่วนร่วมในการช่วยเก็บขยะด้วย ความหมายมันจะเป็น เพราะมันมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ก็เทศบาลเขาดำเนินการเก็บขยะอยู่ ก็ต้องเกณฑ์ประชาชน มามีส่วนร่วมกัน ของเดิมให้เปิดเผยข้อมูลแล้วก็ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการที่จะแสดงข้อคิดเห็น ตีชม หรือปฏิเสธ คัดค้านอะไรได้ทั้งสิ้น มันมีหมายถึงอย่างนั้น ความหมายมันจะเปลี่ยนไป นิดหน่อย

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ที่จริงเรามี concept participatory governance อย่างที่ ก.พ.ร. กำลังผลักดันในเรื่องของ PG ที่จริงภาษามันแปลว่าการมีส่วนร่วมในการบริหาร นะครับ มันไม่ใช่ร่วมดำเนินการนะ ถ้าร่วมดำเนินการภาษานี้ได้ยวอย่างท่านอัครพรพูด ใช้เก็บขยะ ก็ต้องมาเก็บด้วย แต่ที่จริงมันเป็นเรื่อง PG ที่เขา promote กัน มันเป็นเรื่องการมีส่วนร่วมในการ บริหาร ซึ่งหมายถึงร่วมวางแผน ร่วมให้ใช้ดุลพินิจหรือกันว่าจะทำโครงการโน้น โครงการนี้ กันใหม่ ร่วมไปประเมินว่าได้ผลกันอย่างไร อะไรอย่างนี้ นั่นคือความหมายนั้น ถ้าหากว่าต้องใช้ คำพูดเสียว่าให้มันเปียงเบน แต่ไม่ใช่ร่วมไปเก็บขยะด้วยไม่ใช่ แต่ว่ามันร่วมในทางบริหาร ใช้คำว่า อะไรดีนะครับ

เลขานุการ : ขออนุญาตท่านประธานครับ จริง ๆ แล้วมันมีคำข้างหน้าอยู่แล้วท่าน ครับ มันอาจจะไม่ต้องมาย้ำในข้างหลังก็ได้ เพราะฉะนั้นจริง ๆ แล้วมันก็คือในการดำเนินงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ดี สภาก็ดี ผู้บริหารก็ดี ต้องเปิดเผยข้อมูลนะครับ แล้วก็ให้ประชาชน มีส่วนร่วม แต่ว่ามีส่วนร่วมอะไร มีส่วนร่วมในเรื่องนี้อยู่แล้วแต่ถ้าเขียนเป็นอย่างนี้ไปปุ๊บความ จะออกเป็นที่ท่านอัครพรได้กรุณายกขึ้นมาจะครับ เวลาเราเขียนเราก็เลยเอาอันนี้ขึ้นก่อน

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : ถ้าอย่างนั้นก็ขออนุญาตตัดคำว่าในการดำเนินการ ออกเสียจะครับ ในตัวแดงที่เมื่อกี้ มันจะได้ไม่ mislead ไปนะครับ

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

ประธาน : ก็ยังสลดหดหู่ไหมครับท่านอัคร สลดหดหู่ไหมเรื่องการเก็บขยะ

นายอัคร จารุจินดา : ได้เลยครับ ความหมายอย่างเดิมครับ ที่จริงเวลาอาจารย์อธิบายก็ต้องบอกว่าส่วนข้างหน้าที่คุณภักดิ์พูดถึง ส่วนสิทธิเสรีภาพทั้งหมดมันก็เข้ามาใช้ในท้องถิ่นทั้งหมด ทั้งหมด สิทธิเขามีอะไร สิทธิเขามีส่วนร่วม สิทธิชุมชนในท้องถิ่นมันอย่างไรเขาก็เข้ามาหมดอยู่ในตัวแล้ว เราก็เลยไม่ต้องบรรยายซ้ำอยู่ในนี้

นางจรี วิจิตรวาทการ : ท่านประธานที่จริงอันนี้คือความฝันของคนที่ยังมองว่าประชาชนน่าจะมีสิทธิเข้ามามีส่วนร่วมมีอะไร แต่ที่ คปพร. ไปผลักดันอย่างรวดเร็วระคะ มันไม่ได้เข้าใจบริบทของสังคมไทย อันนี้ต้องขอนินทาชนิดหนึ่งระคะ ที่บอกว่าแหงจะต้องร่วมคิดร่วมทำร่วมตัดสินใจร่วมอะไรทุกขั้นตอนของ participation ข้าราชการเองก็ยังไม่เปลี่ยน mentality ใน mindset อะไรต่าง ๆ แล้วประชาชนก็ไม่เคยมีส่วนร่วมอย่างจริงจัง มัน far-fetched มากคือเป็นไปได้ยาก ทีนี้ถ้าเราเขียนอย่างนี้ถ้าตัดดำเนินการออกแล้ว พอไหวไหมคะ คิดว่าไหวไหม ข้าราชการท้องถิ่นมีส่วนร่วมด้วย ส่วนร่วมในอะไรคนจะถามไหม อันนี้ก็ยังคงเป็นความฝันอยู่ระคะ ความหวังและความฝันในความเป็นจริงคงไม่ได้ไปถึงจุดนั้นระคะ แต่เขียนไว้เผื่ออนาคต โอเคได้คะ

นายอัคร จารุจินดา : คือฝากความหวังไว้กับอันหลังนะท่านอาจารย์ว่ากฎหมายที่จะไปบัญญัติเรื่องกระบวนการรับฟังความคิดเห็น กระบวนการมีส่วนร่วมประชาชนจะออกมาขนาดไหน

นางจรี วิจิตรวาทการ : แต่กฎหมายทั้งหลายที่เราหวังกันหนักหนา แต่ถ้าไม่มีการขับเคลื่อนในการเปลี่ยนความคิด ความเชื่อของคน กฎหมายเขียนเสียสวยหรูมันก็ไม่เกิดขึ้น

ประธาน : มีอะไรเพิ่มเติมไหมครับ เดี่ยวเอาอีกสักมาตราหนึ่งไหมครับจะหมดแล้ว

นายศุภชัย ยาวะประภาษ : ท่านประธานครับ ผมเรียนถามชนิดหนึ่งครับอย่างเรื่องการขัดกันแห่งผลประโยชน์ที่อยู่ในหมวด ๙ มัน apply กับหมวด ๑๔ หรือเปล่าครับ เพราะว่าในนั้นจะพูดถึงนักการเมืองระดับชาติระคะ แต่ที่นี้นักการเมืองระดับท้องถิ่นจะใช้ด้วยนะครับ โอเคครับ อันนี้อยู่มาตราไหนระคะ

เลขานุการ : อยู่มาตรา ๒๔๗ ครับ คือดั้งเดิมมันเขียนไว้ให้เอามาใช้กับท้องถิ่นด้วยทีนี้มันก็เลยเกิดกรณีปัญหา ที่ชะอำเราก็เลยตกลงกันว่าเพราะฉะนั้นเอามันไปอยู่ในกฎหมายลูกเสียให้ไปเขียนไว้เป็นต่างหากครับ วันท้าย ๆ ของชะอำนะครับ

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง : คือตอนนั้นคือถ้าเอามาใช้ทั้งหมดบางเรื่องมันทำให้
ท้องถิ่นบริหารจัดการอะไรไม่ได้เลย แล้วก็มีปัญหาในการดำเนินการอยู่ด้วย เพราะฉะนั้นเขาเลย
บอกาก็ให้ไปอยู่ในกฎหมายลูก แต่พื้นฐานก็เอาตรงนั้นมาพิจารณาด้วยว่าควรจะต้องเป็นแนวทาง
กันอย่างไรที่ให้รูปแบบลักษณะเดียวกัน

ประธาน : มีอะไรเพิ่มเติมไหมครับ จะจบแล้วครับ กฤษฎีกา

นายภัทร คำพิทักษ์ : ท่านประธานครับ ถ้าไม่มีอะไรมาตรา ๒๕๑ ผมชวนคิด
เรื่องมาตรา ๒๔๙ ขอความรู้จากพี่อัครด้วยนะครับ คือไปรับฟังมาหลายที่ปรากฏว่าเขาอยากให้มี
การกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกสภาท้องถิ่นนะครับ ผมเข้าใจว่าเขาคงจะมีปัญหาอะไรของเขาอยู่
พอสมควร คือเขาเรียกร้องค่อนข้างมากเลยว่าเราช่วยเขียนให้มันชัด ๆ ดี ๆ เหมือน ส.ส.
เหมือนอะไรหน่อยได้ไหมอะไรอย่างนี้ ที่นี้มันก็คงจะมีความแตกต่างกันอยู่ในระดับของแต่ละ
ประเภทนะครับ ที่นี้มันน่าจะมีความสัมพันธ์โดยรวมอะไรหรือเปล่า แต่เท่าที่ฟังมันหลายที่มากแล้วก็
หลายคนมาก จนเข้าใจว่ามันคงจะมีปัญหาของมันเยอะในท้องถิ่นอะไรอย่างนี้นะครับ

นายอัคร จารุจินดา : อย่างที่คุณภัทรพูดว่ามันเขียนไปแล้วมันตายตัวแล้วมัน
ลำบาก สำหรับแต่ละท้องถิ่นในการพัฒนามันไม่เหมือนระดับชาติซึ่งมันตายตัว แสดงว่าสิ่งที่เราเติม
ลงไปว่าจะต้องคำนึงถึงเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญในเรื่องการป้องกันคนโกง อันนี้มันจะล็อกอยู่
เพราะฉะนั้นเวลาไปออกกฎหมายหรือคุณสมบัติคุณจะต้องเอาคุณสมบัติ ส.ส. เอามาดู
เราก็อธิบายว่าอย่างนั้น ข้อนี้เราเขียนล็อกไว้ว่าคุณจะต้องดูด้วยนะเจตนารมณ์รัฐธรรมนูญเรื่องนี้
ผมเข้าใจว่าโดยการพิจารณาของกฎหมายท้องถิ่นทั้งหมดถ้าเข้ากฤษฎีกาแล้วมันจะเข้า
คณะกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๑ ซึ่งท่านมีชัยเป็นประธาน ถ้าเข้ามาท่านก็ไปเขียนเอง

นายศุภชัย ยาวะประภาช : ขออนุญาตเพิ่มเติมด้วยนะครับ ตอนนั้นไปดูแลกลุ่ม
แทนอาจารย์ชาติชายเรื่องท้องถิ่น อันนี้เป็นที่สุราษฎร์ธานีที่เขาบอกให้เขียนฟังแล้วมันก็แปลกะ
เขียนได้ไหมว่าคนที่จะมาลงสมาชิกสภาท้องถิ่นให้อ่านภาษาไทยได้ เขาพูดอย่างนี้เลยนะครับ
เพราะว่าเขามาจากยะลานั้นครับ แล้วเขาบอกว่าคนที่นั่นส่วนใหญ่แล้วอ่านหนังสือไม่แตกนะครับ
แล้วผมก็ฟังตัวเขาพูดคนที่มาพูดก็พูดภาษาไทยไม่ค่อยชัดเหมือนกัน เขาก็เล่าบอกว่าท้องถิ่น
ของเขาอ่านภาษาไทยยังไม่ค่อยรู้เรื่องเลย ที่นี้ผมก็นั่งฟังแล้วจะเขียนอย่างไร แต่ว่าเล่าเป็นเกร็ด
เฉย ๆ ว่าที่เขาขอบางที่เราไม่แน่ใจว่าเขาจะขอ เขาขอบอกให้อ่านภาษาไทยได้อย่างนี้ครับ

วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๙

นางจุรี วิจิตรวาทการ : มันต้องเป็นรายละเอียดของแต่ละพื้นที่ไประบุกันเอง
ใช้ไหมคะ แต่ที่เข้าใจที่คุณภัทรพูดหมายถึงว่าบางอย่างเขาอาจจะหมายถึงข้อห้ามบางอย่าง
หรือคุณสมบัติกว้าง ๆ บางอย่าง อย่างเช่นในเรื่องของไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกัน ไม่มีอะไรพวกนี้
หรือเปล่า ไม่ล้มละลาย ไม่มีอะไรต่ออะไร แบบที่เราใส่ของระดับชาติ ข้อห้ามและคุณสมบัติ
ที่เราใส่ไว้ให้กับ ส.ส. ส.ว. หรือเปล่า เป็นอย่างนั้นหรือไม่ และรายละเอียดแบบที่ท่านอาจารย์
ศุภชัยพูดก็เข้าใจนะในพื้นที่แต่ละแห่งมันคงมีอะไรพิเศษบางอย่างที่เขาอยากเห็น หรือว่าต้องมี
ความยืดหยุ่นให้เขาไปเติมของเขาเองได้ใช้ไหมคะ แต่ general principle มีไหม มันน่าจะมึนะ
เพราะเราใส่อย่างอื่นเข้ามา แต่ของท้องถิ่นเราไม่ได้พูดถึงเลย ต้องทำแบบที่คุณอัชพรพูด
หรือคะ ให้ไปยึดอันนั้นเป็นหลักเป็นเกณฑ์ กรอบไว้

ประธาน : มาถึงมาตรา ๒๕๑ มีท่านผู้ใดจะอภิปรายบ้าง มีไหมครับ
ฝ่ายเลขานุการมีไหมครับ ถ้าไม่มีก็เอาแค่นี้ก่อนแล้วกันนะครับ ส่วนมาตราที่เหลือมันยาวมากเลย

นายอัชพร จารุจินดา : คนเสนอว่าแก้ยาก ให้เขียนให้แก่ง่าย

ประธาน : ถ้าไม่มีอะไรก็ขอยุติการประชุมแค่นี้ครับ เตี่ยวท่านประธานมาแล้ว
เราร่วมกันต่อแล้วกันเรื่องยาก ๆ นะครับ ขอบคุณครับ สวัสดีครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๓๐ นาฬิกา

กลุ่มงานขเลข ๒

สำนักgrayงานการประชุมและขเลข